

Za zadovoljevanje večine skupnostnih potreb narodu zadostuje lastna državna oblast. Za zadovoljevanje nekaterih širših potreb, ki niso kulturno specifične, stopajo narodi v medsebojno pogodbeno povezavo, v smislu katere nastajajo skupne večnarodne zveze in ustave, katerih pristojnosti, sestava in poslovanje se razvijajo v pogodbeno določenih okvirih.

Ciril A. Zebot

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Novejši družbeni in politični razvoj v Jugoslaviji se giblje v smeri naraščajočega pritiska za uveljavljanje izvirne suverenosti republik. Pritisk v tej smeri je zaradi izrazitih kulturnih posebnosti ter kričečega gospodarskega izkoriščanja in zaposlavljanja posebno močan in vztrajen v Sloveniji. Ta razvoj narekuje tudi Slovincem v svetu, da podprejo novo slovensko državno in demokratično uveljavljanje.

Ciril A. Zebot

LETNIK XXV. — VOLUME XXV. Oktober-November 1974 Published monthly by: Slovenian National Federation, of Canada, 646 Euclid Ave. Toronto, Ont. Canada. Številka 10 & 11 Number 10 & 11

DVE OBLETNICI

V oktobru obhajamo za Slovence dve važni obletnici. Spominjamo se dneva, ko so se Slovenci dne 29. okt. 1918 otresli avstrijskega jarma in izpovedali, da hočejo biti na svoji zemlji svoj gospod. Korajžno dejanje za tisto dobo. Upali so, da bodo uspeli v svoji pravični zahtevi. Osnovali so prvo slovensko narodno vlado, a so kmalu spoznali, da so intrige velikih politikov: Angežev, Amerikancev, Francozov, Lahov itd. tako grde, da nimajo para v zgodovini. Zanesli so se, da jim bo "južni brat" pomagal. Delno že, a ne dovolj odločno. Več je bila vredna ena srbska vas kakor vsa slovenska Koroška, kakor slovensko Primorje. Izdani smo bili. Zavezniki, ki so toliko govorili o "samoodločbi", so nas prevarali. A vendar, ne smemo pozabiti, da je bil to velik zgodovinski dogodek. Morda bo kdaj še e prilika, da bo slovenski narod, bolj odločen, bolj složen, strel verige tudi sedanjega rdečega suženjstva in proglasil svobodno slovensko državo kot enakopravno z vsemi drugimi narodi in se na en ali drug način povezal kot suveren narod v kako večjo skupnost v obrambo svojih meja.

10. oktober 1920 je drugi važen mejnik v zgodovini slovenstva. Pri plebiscitu, ki nam je bil vsiljen od brezvestnih državnikov, ki so potepali vse dane obljube, smo izgubili velik del slovenske Koroške. Tiste Koroške, kjer so Slovenci svobodno volili svojega voditelja in mu na gosposvetskem polju slovesno izročali oblast, da vlada nad njimi, da štiti in deli pravico, da varuje reveže in jih brani pred nasiljem, da štiti tudi versko svobodo. Gosposvetsko polje je priča slovenske državnosti in je umestitev slovenskih vojvod odjeknila celo v ameriško zgodovino. Kako je danes tam, kjer je bila zibeljka slovenske kulture? Tam kjer je škof A. M. Slomšek položil temelje Mohorjeve družbe, tam, kjer so koroški slovenski rodoljubi: Matija Majer Einspiller, Anton Janežič, dr. Jakob Sket, začeli velik narodni podvig, isobrazba in narodna zavest slovenskega ljudstva. Ne ljubljana, ne Maribor, ampak Celovec je bil tista točka od koder je izžarevalo slovenstvo. Tam danes Slovenci bijejo težek boj za svoj obstanek. Boj z nacizmom Hitlerjevega kova. Vse akcije astrijskih strank vključno takozv. "katoliške" ljudske stranke, nudija videz iztrebiti za vsako ceno slovenstvo iz Koroške. Ali bodo uspeli? Upamo, da ne bodo. Potomci Miklove Zale, Slonenci iz Ziljske doline, Podune in Roža nam jamčijo da bo prej naših konec nasprotnikov kakor pa slovenstva, ki ima svoje korenine globoke pognane v zemljo slovenskih sveobnjakov, ki so svo bodno izbirali svoje vladarje. Pevec zbora Gallus so nam žive priče, da slovenstvo ne bo uzumrlo. Prosimo ob teh dveh važnih slovenskih obletnicah Vsemogočnega, in Marijo kraljico Slovence, katero je slovenski narod vedno častil kot svojo zavetnico, na Koroškem pri Gospasveti, in drugih slovenskih božjih potih na slovenskem Koroškem, da ohrani živo slovensko zavest in slovensko besedo, da obmolknijo tiste zlokobne nemške želje ki napovedujejo, da Slovincem tam kmal več ne bo, ampak da bo tam Slovenec užival popolno narodno svobodo, ki mu pripada po vseh božjih in naravnih zakonih, na slovenskem Koroškem in tudi v Sloveniji, ki ječi pod rdečim komunističnim jarmom. Vstrajajmo vsi! Oni doma v Sloveniji, Slovenci na na potujočih zemlji

OB 25-LETNICI NAŠEGA LISTA

The Premier of Ontario

Parliament Buildings Queen's Park Toronto Ontario

Oktober, 1974

V imenu Vlade in prebivalstva v Ontario me veseli, da morem poslati šestitke uredniku in sodelavcem lista Slovenska Država ob priliki 25-te obletnice izdavanja Vašega lista v Torontu.

Slovenska Država se je četrstoletja odlikovala ko je služila interesom slovenske skupnosti. Ontario kot provinca ceni kulturo priseljencev različnih porekel, in jaz sam visoko cenim vašo vlogo Vašega lista kot posrednika za prebivalstvo Kanade slovenskega porekla.

Naj povzamem to priliko, da izrazim svoje najtoplejše osebne dobre želje vašim bralcem, in da vam želim dober uspeh tudi v bodoče.

William G. Davis

William G. Davis, Ministerski Predsednik v Ontario.

The Premier of Ontario

Parliament Buildings Queen's Park Toronto Ontario

October, 1974.

On behalf of the Government and the people of Ontario, I am pleased to extend congratulations to the editor and staff of Slovenska Država, on the occasion of the 25th anniversary of your publication in Toronto.

For a quarter of a century, the Slovenska Država has distinguished itself in serving the Slovenian community. Ontario as a Province is dedicated to multiculturalism, and I can appreciate that your publication has an important role to play as a medium for Slovenian Canadians.

May I take this opportunity to express my warmest personal good wishes to your readers, and to wish you continued success.

William G. Davis

William G. Davis, Premier of Ontario.

na Koroškem, in oni, ki si služijo v tujini, ker jim ga domovina (rdeča oblast) dati neče. In mi ki v zdomstvu uživamo svobodo. Vstrajnost, odpor in navdušenje za ideale, ki imajo temelje v slovenski zgodovini, bodo rodili ob priliki svoj sad. Bog daj, da bi se to zgodilo kmalu, čimprej!

L.č.

• Vatškanski radio je komentiralo o jugoslovanskem "dokumentarnem" filmu o pok. kardinalu A. Stepincu, ki ga film označi za nacistično-fašističnega kooperatorja. Komentar je izjavil, da film ni presenetil samo hrvatske vernike, marveč tudi mednarodne opazovalce. Komentarator je tudi izjavil, da je čudno, da so film izdelali prav v času, ko si Jugoslavija in sv. Stolica prizadevata izboljšati medsebojne odnose.

PRIME MINISTER · PREMIER MINISTRE

It is with pleasure that I extend greetings on the occasion of the Twenty-fifth Anniversary of "Slovenska Država".

We are fortunate in Canada to be a country of many cultures and traditions, each adding its uniqueness to the colour and richness of Canadian life.

My congratulations to the staff and readers of "Slovenska Država" for the part that you play in making Canada a more beautiful place.

Pierre Elliott Trudeau

PIERRE ELLIOTT TRUDEAU

Z veseljem izražam pozdrave ob priliki petindvajsete obletnice Slovenske države.

V Kanadi smo srečni, da smo dežela mnogih kultur in izročil, od katerih dodaja vsaka svojo svojost barvitosti in bogastvu kanadskega življenja. Moje čestitke sodelavcem in bralcem Slovenske države za vlogo, ki jo igrate pri gradnji lepše Kanade.

Rt. Hon. Pierre Elliott Trudeau
Prime Minister of Canada

OB SREBRNEM JUBILEJU ...

Skoraj n e emore verjeti, da je že 25 let mimo, ko sem postal urednik "Slovenske Države", prvega mesečnika, ki si je drznil slovenskemu svetu v zdomstvu in domovini povedati, da slovenski narod neče biti več suženj južnemu bratu, ki si je lastil vso pravico odločati o usodi in bodočnosti tega naroda, in da hoče biti gospod na svoji lastni zemlji v lastni suvereni državi.

L. 1949 sem prišel iz špitalskega taborišča v Združene države po zaslugi in dobroti bivšega dobrepoljskega župnika Antona Merkuna. Moje prvo mesto je bilo v Barbertonu, Ohio. Župnik Merkun, gost pri nečaku preč. Matiju Jagru mi je kmalu povedal: "Če hočemo uspešno širiti slovenske državne ideje moramo imeti svoje glasilo." Pritrdil sem mu. Tiste brošure, ki jih je izdajal pod imenom "Bishop Baraga Relief", niso dosti pomenile. Niti niso dovolj povdarile slovenske zahteve po lastni državnosti. Pa že te so povzročile odpor pri krogu slovenskih "narodnih voditeljev". Župnika Merkuna so celo tožili pri škofijskem ordinarijatu v Clevelandu. Slovenci seveda od S.N.O. Moral se je zagovarjati zaradi brošur: "Borba malega naroda", "Trst, žarišče Evrope", "Edvard Kardelj morivec". Obtožba ni zalegla. Župnika Merkuna je zaslišal Msgr. John Kroll, sedanjí nadškof in kardinal v Philadelphiji. Tožitelji so dobili brco v nos....

Decembra 1949 je izšla 1. številka mimeografiranega mesečnika "Slovenska Pravica". Vinjete je narisal prijatelj župnika Merkuna č.g. Jože Kapus, ki se je nekaj let pozneje v Kansasu smrtno ponesrečil. Seveda je bilo spet vzemirjenje. Nekdo je pozneje povedal, da celo škof dr. Rožman vso noč mi mogel spati....

V februarju 1950, ko je bilo jasno, da ni mesta za mene v Barbertonu, mi je g. župnik Ja-

ger pred cerkvijo rekel: "Kako dolgo še boste pomagali našemu Merkumu? Ali ne veste, da tega ne mara ne prevz. škof dr. Rožman, ne dr. Miha Krek in ne Slov. Narodni odbor?". Moj odgovor je bil kratak: "To me prav nič na briga. Grem svojo pot brez ozira na to, kar ti gospodje mislijo".

Ob koncu aprila sem se preselil v Chicago. Po dobroti p. Kazimirja Zakrajška. Komaj sem našel zaposlitev, sem se mislil, kako nadaljevati z delom. Z Merkunom sva imela dogovor, da nadaljujem z izdajanjem mesečnika "Slovenska Pravica". V Chicago sta izšli le dve številki. Aprilska in junjska. Komaj sem se malo znašel, sem spoznal nekaj dobrih prijateljev, pripadnikov slovenske državne ideje. Naj omenim le dr. Stefana Faleža in Dušana Humarja: Domenili smo se, da nam je potreben tiskan mesečnik. Bilo je več predlogov za ime. Odločil sem se za naslov "Slovenska Država". Že ime naj pove, zakaj gre. Nobene nejasnosti več. Dr. Falež je napisal kratko poročilo o spremembi: "Z današnjo številko "Slovenska Pravica" postaja "Slovenska Država". Čeprav majhen, ima slovenski narod pravico do popolne narodne samostojnosti. Najpopolnejša oblika narodne samobitnosti, ja pa lastna narodna država. Karkoli hočemo, za karkoli se borimo in s komurkoli sodelujemo, mora imeti svojo podlago v naši najosnovnejši pravici: v lastni državni samostojnosti. Lastna slovenska državnost je naša parvica; naša dolžnost je, da se za to našo narodno pravico borimo. "Slovenska Država" naj bo izraz volje vseh zavednih Slovincem doma in v tujini, izraz volje vseh, ki se zavedajo, da mora slovenski narod biti "na svoji zemlji svoj gospod". "Slovenska Država" naj bo nosilec naše narodne volje in naše narodne zavesti, naj bo temelj za podvige vseh,

ki slovensko mislijo, čutijo in govorijo, naj bo neustrašen bori-telj za neokrnjenost in politično neodvisnost slovenskega ozemlja. Obenem pa naj bo vzpodbuda njim, ki se za to pravico že borijo, naj bo bodrilo njim, ki to pravico žele; in predvsem opozorilo vsem, ki na to osnovno pravico pozabljajo in jo zastavljajo".

Vseh 25 let izhajanja je "Slovenska Država" ta program izvajala, ga zagovarjala in branila proti vsem, ki so se vedno videli rešitev v neki Jugoslaviji. Naš list so dločeni krogi okrog SNO smatrali kot "izdajstvo", kot neko megalomanijo. Očitali so nam zanečanjašvo ni "samoslovenstvo" in ne vem, kaj še vse. Toda čas je storil svoje. V 25 letih obstoja našega mesečnika "Slovenska Država" s ponosom ugotavljamo, da se je slovenska državna zavest razmahnila pognala globoke korenine kljub temu, da še nekateri na skrivaj upajo, da se bodo le morda še kdaj senčili v milosti Beograda....

Spominjam se, da so v Buenos Airesu označili "Slovensko Državo" kot muho endonevncico in ji zmeril obseg celo v milimetrih. Kdo ve, če ni bil kdo od današnjega "Sija" med temi. Ko sem bil urednik, sem imel dopisnika iz Trsta. Njegovo "dopisovanje" je bilo v napadanju slovenskih duhovnikov in drugih zavednih Slovincem kot da so Ofarji. Niti enkrat ni mož napisal ene same besede v prid slovenskega državnega gibanja. In danes mož napada naš list....

Kako je bilo, ko si začel izdajati "Slovensko Državo", bo

kdo vprašal. Ko sem prišel v Chicago, sem imel v žepu le \$36.00. Prva številka je izšla 25. julija 1950. Le nekaj naslovov sem prinesel iz Barbertona. Na prvem sestanku, ki je bil v župnišču Sv. Jurija v Južnu Chicagu, smo zbrali nekaj za začetek. Od župnika Merkuna ni bilo nič več prispevkov kljub dogovoru, ker mož ni bil zadovoljen s premembo naslova. Vse je bilo več ali manj odvisno od dobre volje posemeznikov. "Slovensko Državo" je ves čas tiskala tiskarna hrvaških očetov frančiscanov na 4851 S. Drexel Blvd. Prvo številko je lastnoročno natisnil takratni provincial fr. dr. Vendelin Vasilij. Pri Hrvatih je list našel zaslonbo. Seveda smo kmalu zašli v stisko. Stroški niso bili majhni. Tiskarna, poštnina itd. Moral sem skoraj vsak mesec seči v lastni žep.... Prvo leto je bilo obupno. Nisem imel prostora. Spanica 5x6 čevljev, to je bil moj "urad". Iz dela v tiskarno, od tam domov, pripravljati naslovi, jih lepiti na kuvarte, zlagati list (tiskarna tega ni delala, da prihranimo stroške). Lepiti znamke. Pozneje so mi nekoliko pomagali drugi. Pa kljub temu ni bilo razumevanja. "Ah, kaj pa to! Dobiš članke, jih nese v tiskarno, tam ti natisnejo, potem pa razpošlješ.... V dnevniku, ki ga stalno vodim, je mnogo takih "dogodivščin"— V Chicagu sem imel malo sodelavcev, dopisnikov. Naj omenim le: p. Kazimirja Zakrajška, p. Kalista, dr. Bogdana Novaka, dr. Cirila Zebota. Iz Kanada pa dr. R. Cuješa. Eno odbro navado poleg štajerske trne pa sem le imel: Nobeno pismo ni ostalo nere-dajati "Slovensko Državo", bo

(Dalje Na 2. strani)

...POPRAVEK: Tiskovni škrat je v zadnji številki na prvi strani zamešal besedilo pod slikami. Vseled pomanjkanja prostota je izpadla ena slika. Tiskovni škrat je povzročil, da je lomilec odstranil pravilno besedilo in pustil napačne. Pri sliki, za katero pravi tekst: "slika na desini: pesmi je povezoval in jih po koroške "zabeli". Pravilno besedilo pod sliki bi se moralo glasiiti: "NA LEVI NA SLIKI Č.G. PETER STIKER, PREDSEDNIK GALLUSA GOVORI PRED KONCERTOM V TORONTU. "Prosim, popravite in—oprostite!

—Urednik

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates \$4.00 per year: 30c per copy
Advertising 1 column x 1" \$2.80

Published monthly by
Slovenian National Federation of Canada
646 Euclid Ave., Toronto 4.

Member of C.E.P.F.
SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 4 \$, za Argentino 250 pe-zov, za Brazilijo 60 krizeirov, za Anglijo 20 šilingov, za Avstrijo 35 šilingov, za Avstralijo 2.50 avstr. L., za Italijo in Trst 800 lir, za Francijo 600 frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati na-ročnino tudi v upravi „Slovenske poti“.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in tzdajatelja.

Med SLOVENCIMA

Toronto

• Misijska tombola pri Mariji Pomagaj. Vsako leto jo prireja tamkajšnji misijski krožek in tako zbere precej de-narne pomoči slovenskim misi-jonarjem; krožku predseduje g. Janez Marentič. Ta misijska tombola je menda edina tombola, ki jo prirejamo Slovenci. Domovina svojim sinovom na misijskih poljanah ne more gmotno kaj prida pomagati, ker dela jugoslovanski državni sistem Cerkvi tudi v tem pogle-du velike težave. Zato se jih vsako leto na misijsko ne-deljo posebej in radodarno spom-injamo Slovenci, ki živimo iz-ven domovine. Na Misijsko nedeljo 20. oktobra popoldne sta se torej obe dvorani pri Ma-riji Pomagaj napolnile z misi-jonskimi sodelavci. Bilo je pri-jetno in zelo živahno.

• Obisk ljubljanskega pomož-nega škofa dr. S. Leniča. V na-še mesto je prispel v petek 25. oktobra v spremstvu msgr. Melhiorja Goloba, župnika pri sv. Petru v Ljubljani. Na leta-lišču v Maltonu je oba gosta sprejela slovenska duhovščina iz Toronta.

Škof Lenič je predstavnik slo-venskega episkopata, ker ima on od vseh slovenskih škofov glavno skrb za izseljence po svetu. To pot je posvetil svoj obisk našim ljudem v Ontariu in poleg Toronta obiskal še Ha-milton, Kitchener, London in Windsor. V cerkvi Brezmadežne v New Torontu je v nedeljo 27. oktobra podelil zakrament sv. birne 80 slovenskim otrokom. Gospod škof, hvala vam za bla-gohotno pozornost!

HAMILTON

• V nedeljo 20. oktobra ob 3 popoldne je gledališka skupina Mladi glas iz Toronta priredila na odru sv. Gregorija Velikega pravljeno igro Bedak Pavlek; udeležilo se je lepo število naših rojakov.

Mladi glas je nova igralska družina, ki so jo nedavno usta-novili mladi v Torontu, skoraj

OB SREBRNEM JUBILEJU

(nadaljevanje s 1. strani)

šeno 24 ur. Za vsako naročnino takojšnja zahvala. V letu 1954 sem izprejel. Pretežno je bilo za enega brez širšega sodelovanja. Hvaležen sem vsem, ki so nadaljevali v Kanadi to, kar sem v letu 1950 pričel. Predvsem urednikoma dr. Rudolfu Čučju in g. Vladimiru Mauku. Veliko delo sta izvršila v teh letih. Nič ne ve, koliko truda je vloženo v iz-dajanje takega lista, ki je odvi-sen predvsem od idealizma po-sameznikov.

• „Muha enodnevnic“ slavi srbeni jubilej. Bog daj, da bi „Slovenska Država“, ta skro-men list v združstvu dočkal prelepi dan, ko se bo ves slo-venski narod veselil pristne na-rodne svobode v lastni svobodni slovenski državi in ko bo iz slovenske narodne zastave izgi-nila komunistična rdeča zvezda. Bog daj, da bi to bilo kmalu! Mirko Geratič prvi urednik SD.

vsi že tu rojeni Slovenci in Slovenke. Predsednik in umet-niški vodja skupine je g. Mar-jan Ulčar iz New Toronta.

Chicago

• Nove luči smo dobili v slo-venski soseski, prav tako tudi v širši okolici. So tipa Sodium in so dvakrat bolj svetle kot so bile prejšnje. Tudi manj stan-jejo. Slovesni pričetek je bil pred našo cerkvijo Sv. Stefana. Udeležil je ga je tudi župan Daley, ki je spregovoril tudi Bilo je še več drugih odličnih gostov, n. pr. policijski šef Rochoford. Začetno molli tev je opravil župnik slovenske fare p. Tomaž Hoge. V imenu slovenske soseske je govoril tudi predsednik Heart of Chi-cago dr. Ludvik Leskovar.

• Slovenska sobotna šola je pričela s poukom v soboto 5. oktobra. V nedeljo 29. sep-tembra je bila prva mladinska maša. Udeležba tako otrok ka-kor tudi starišev je bila zelo lepa.

• Dela pri polaganju cevi za električne kable gredo proti koncu. Skoro dva meseca je bil v slovenski soseski velik hrup strojev, ki so kopali kanale. Vsa dela bodo stala 12 miljo-nov dolarjev. Gradi jih Com-monwealth Edison Co. Seveda bodo tudi vsi, ki bodo deležni eltri-ke, morali seči v žep.

• Drage bolnišnice. Poročajo, da stane zdravljenje bolnika v Cook County bolnišnici dnevno \$171.00. Ali ni to preveliko?

Cleveland

• 28 septembra je nastopila slovenska plesna skupina Kres v dvorani slovenskega Avditori-ja na St. Clairju. Preko 1300 rojakov je navdušeno ploskalo odličnemu izvajanju plesalcev, ki so brezhibno predvajali na-rodne plesne. Velik aplavz je žela skupina najmlajših, ki je brez-hibno izvedla svoje plesne. Na-top je spremljal orkester se-stavljen iz več slovenskih an-samblov s katerim sta pela gđc. Martina Kosnik in g. Milan Go-renšek. Vsa prirediteljev je pod vodstvom ge. Bernarde Ovse-nik nadvse odlično izpadla.

• 5. oktobra se je poslovil od slovenske publike nadvse poz-nani in priljubljeni orkester Johna Pecona in Lou Trebarja. Zadnji večer je bila 25 obletni-ca, ki so jo praznovali Kato-liški vojni veterani Sv. Vida. Ned večerom je g. Albin Lipold podaril Janezu plaketu za dolgo dobo igranja med Slovenci s posvetilom: "Good Luck John! Cleveland's alltime Polka Prince, start and ends on St. Clair Ave".

• 12. oktobra je priredil svoj jesenski koncert zbor Slovenski Fantje v dvorani Sv. Vida. Ve-lika število rojakov je pridno ploskalo nastopu tega izvrstne-ga moškega zbora.

• 12. oktobra je bila vsako-letna prireditev Slovenskega doma na St. Clairju "Night in Slovenia". Na razprodani pri-reditve je bil kratak spored, na katerem so nastopili orkester "Nepoznani" ter pevci June Price, Dolores Mihelich, Blanke

Slovenski moški zbor v Oshawi, pri nastopu zadnjega meseca junija. Zbor vodi g. Peter Čekuta. Pevci se zbirajo vsako nedeljo zvečer. Na zadnjem koncertu so peli devet slo-venskih narodnih. Koncerta se je udeležilo okrog 100 ljudi. Večer je bil združen z zaključkom slovenske šole.

Na sliki vidimo del mladine, ki je obiskovala slovensko šolo v Oshawi. (Mesto Oshawa: 110.000 prebivalcev, —45 milj vzhodno od Toronta). V slovensko šolo, ki se bo tudi letos nadaljevala, je bilo v lanskem šolskem letu vpisanih 23 otrok.

SLOVENSKI NARODNI ZVEZI IN UREDNIŠTVU SLOVENSKE DRŽAVA

čestitamo ob 25 letnici in želimo še nadaljnega uspeha pri neutrudljivem delu med Slovenci v Kanadi

Odbor
Društva Slovencev
Oshawa

K 25 letnici obstoja mesečnika

"Slovenska Država"

izreka čestitke Slovenska radijska ura

v Chicagu in družina Ludvik in Corinne Leskovar

K 25 letnici mesečnika

"SLOVENSKE DRŽAVE"

iskreno čestita njen prvi urednik

Mirko Geratič,
Chicago, Ill.

Roko v roki sta sodelovala pri utrjevanju slovenske državne ideje mesečnik Slovenska Država, ki je pričel izhajati

julija 1950 v Chicagu in Slovenska Narodna Zveza.

Iskrene čestitke ob srebrnam jubileju
Odbor SNZ v Chicagu

K srebrnemu jubileju

"SLOVENSKE DRŽAVE"
iskren čestita družina
Armin Kurbus, Fairfield, Conn.

Pevska skupina "ZVON" iz FAIRFIELD, CONN. se pridružuje čestitkam k srebrnemu jubileju.

Tonkli, Cvetka Rihtar ter King Edi Kenik. Po sporedu je sledila zabava s plesom, za kate-rega so igrali Veseli Slovenci.

• 19. oktobra je priredilo va-koletno jesensko zabavo drust-vo slovenskih protikomunisti-čnih borcev "Tabor" v sloven-skem domu na Holmes Avenue. Igral je orkester Veseli Slo-venici.

• 20. oktobra je bila priredi-tev kluba Ljubljana v sloven-skem domu na Rehar Aveniji z večerjo in plesom.

• Isti večer je priredi svoj jesenski koncert pevski zbor Glasbene Matice v slovenskem domu na St. Clairju.

• 27. oktobra je nastopila v farni dvorani pri Sv. Vidu igralska skupina iz Toronta z igro "Bedak Pavlek" pod vodstvom g. M. Ulčarja.

Ob srebrnem jubileju izhajanja prvoborca za slovensko državno idejo — naš mesečnik "Slovenska Država"

iskreno čestitajo somišljniki in čitatelji iz Milwaukee, Wisc.

ČESTITKE

BLAŽ KOROŠEC, M.D.

Radiologija in nuklearna medicina

514 27th Street
E. Moline, Ill.
61244, U.S.A.

Izredne ČESTITKE ob priliki

25. LETNICE

izhajanja

"SLOVENSKE DRŽAVE"

pošilja

"SLOVENSKE DRŽAVE" INCORP."

Cleveland — Ohio — U.S.A.

Čestitke ob 25 letnici lista pošilja
HOTEL "BLED"

in Rome — Italy
Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00185 ROMA (Italy) — Tel. (06) 7771702
Lastnik: Vinko A. Levstik

TEŽAVE PREBIVALCEV SO LAHKO VELIKE TEŽAVE

Tu so stvari, ki jih nudi Ontario, da iste razrešuje v naprej.

ONTARIO
Government Information

Nedavno tega je bilo ure-jeno, da je lahko skupina in-dijanskih otrok obiskovala ljudsko šolo v nekem sever-nem ontarijskem kraju.

Nadučitelj šole v tem kra-ju je vedel, da so krajevni učenci večkrat delali indi-janskim otrokom težave. Da bi napravil konec tem teža-vam, je poklical svetovalca odbora za človečanske pravice ("Human Rights Com-mission counsellor"), da ta gorovi z otroci. Svetovalec je vprašal otroke, če se je kateri izmed njih kdaj prese-lil v novo šolo, in kaj misli-jo, kakšen občutek bodo imeli, če se bodo počutili kot nepoznanci. Na ta način jim je dal in pomagal razumeti, kako so čutili indijanski otroci, ko so prišli v šolo. Na ta način se je "združitev" obeh skupin izboljšala.

Občestveno posvetovanje je ena najvažnejših nalog Ontarijskega odbora člove-čanskih pravic. Prirejamo uč-ne tečaje in razgovore s po-licijo v kraju kjer obstojajo obveševalne zapreke med njimi in manjšinskimi sku-pinami, v pomoč razbrene.

nitve napetosti in za povsp-ševanje skupnega razume-vanja. Obiskujemo sestanke priseljencev in tukaj rojenih manjšinskih skupin, na ka-terih jim obojim obrazložimo njihove pravice po ustavi ter dolžnosti, ki jih imajo kot državljani te Province.

Pomagamo tudi ljudem priti v stik s krajevnimi dru-štvji kot so "Sola-in-dom", občestvena in vladna zastop-stva in cerkve, ki so na raz-polago za pomoč, za katere pa celo mnogi ljudje ne ve-do, da obstojajo. Kjerkoli obstojajo težave osnovane na rasi; jeziku, barvi ali veri, je odbor človečanskih prav-ic na razpolago, da vpostavi razgovor in da da ljudem povod za razvoj razumevanja in spoštovanja prepričanja drugih.

Naše delo je pomagati pri-peljati ljudi skupaj in pov-spševati bolj zdravo stanje med skupinami.

Če želite več podrobnosti ali pomoč, stopite v stik z Odborom za človečanske pravice ("Human Rights Commission") v katerem koli kraju z naslovom, ki ga tu navajamo:

HAMILTON
1 West Avenue South
Postal Zone L8N 2R9
Telephone 527-4501

• Ne Bledu, v Sloveniji, je bil od 19. do 24. septembra letos 15. mednarodni exlibris kongres. Predavatelji iz Slovaške, Avstrije, Kanade, Češke, Švice, Poljske, Nemčije, Fran-cije, Španije, Madžarske in Por-tugalske so predavali v Festi-valni dvorani na Bledu o sta-rejših exlibrisih.

Na dan otvoritve je prof. dr. Valter Bohinc prikazal, z bar-vnimi diapozitivi in predavan-jem v nemščini, Slovenijo de-želo mnogoternih lepot. V veži Festivalne dvorane je bilo raz-stavljenih čez 1400 exlibrisov iz 17 različnih dežel. Kongress je bil poživljen z nastopom mladega akademskega okteta, z Akademsko folklorno sku-pino "France Marolt" in z in-formativnimi izleti v Bohinj, cerkvi sv. Janeza, na Blejski otok, kjer so slovenski arheo-logi odkrili ostanke celotnega stavbnega razvoja današnje cerkvice, nadalje v Kranj, Crng-rob, Skofjo Loko, v Ljubljansko stolnico in Semeniško knji-žnico. Pokongresna ekskurzija ljubiteljev exlibrisa je bila pod geslom "Alpe — Jadran" čez Vršič v dolino Soče do Gorice nato čez Kras v Lipico, Postojnsko jamo, Predjamski grad, Hrastovlje in do Jadranskega morja pri Kopru.

Prireditelj kongresa je bil odbor mednarodne organizacije FISAE z domačim društvom Exlibris Sloveniae. Kongresa se je udeležilo čev 200 članov.

• Kanada podpira številne projekte, ki naj bi koristili že-nam zlasti v deželah razvoja: Dopango Center za poučevanje v gospodinjstvu v Togu, center za vzgojo žena v župniji Bobo, center za oskrbo žena in otrok v Gourcy, podpora kanadskemu komiteji UNICEFa za delo v Senegalu ter centrom za otroke, in za razdeljevanja hrane in mleka v Dominiki, St. Luciji, St. Vincentu in Grenadi.

• Da bi se mogle uveljaviti v tekmovanju z mednarodnimi gospodarskimi kolosi, pripra-ljajo združne organizacije Švedske, Finske in Danske usta-novitev mednarodne "holding" družbe, ki bo ščitila predvsem interese članov združenih orga-nizacij v teh deželah, bo pa verjetno posredno koristila združništvu preko lastnih mej.

Government of Ontario
William G. Davis, Premier

Poslanska Zbornica Kanada

"Slovenska Država" Ottawa K1A 0M5
646 Euclid Ave., Toronto, Ont.
Dear Mr. Mauko:

Izdajatelj Slovenke države imajo vso pravico biti ponosni na uspehe s slavjem 25-letnice slovenskega mesečnika. Neumorno delo ustanoviteljev in urednikov preko 25 let je veliko pripomoglo k vraščanju slovenskih vseljencev v glavni tok kanadskega življenja in za sodelazbo močnega in dinamičnega slovenskega občestva v Kanadi.

Kot odgovorni minister za večkulturnost, želim čestitati izdajateljem, urednikom in podpornikom Slovenske države na njihovih uspehih. Niso mnogi, ki vedo za težave, ki jih mora v Kanadi premostiti etnični tisk, ako hoče živeti in izhajati redno. Vieti luči, je 25 obletnica Slovenske države in njen stalni obstoj dokaz pametne uredniške zasnove te publikacije, vodenje iste po pravih trgovanjih ter verni podpora njenih čitateljev. Hočem tudi uporabiti to priliko in se zahvaliti izdajateljem in urednikom za široko-srčno podporo tako večkulturni politiki, ki jo je izvedla vlada sem od oktobra 1971.

V upanju da bo 25-letnica dala nov zagon za nadaljni obstoj te dobre kanadske slovenske publikacije.
Zares vaš
John Munro,
Minister odgovoren za večkulturnost.

K PETINDVAJSETLETNICI

Ob jubilejih se radi ozremo nazaj in ugotovljamo z večjim ali manjšim zadoščanjem dosežene uspehe in prestale težave. Da tudi težave in krize so važne, saj nam zavest, da smo jih srečno prebredli, daje novih moči za bodoče delo. Gotovo bodo vse to opisali drugi, ki bolje poznajo zgodovino Slovenske države. Omenil pa bi rad nekaj misli o nastanku in prvih letih lista.

Tukanj velja posebna zahvala prvemu uredniku gospodu Mirku Geratiču. Lahko rečemo, da bi brez njega danes ne bilo Slovenske države. Leta 1949 je začel izdajati ciklostiliran list "Slovenska pravica" v Barber-

tonu, Ohio. Ko pa se je preselil v Chicago, Illinois, je 25. julija 1950 izdal prvo številko Slovenske države, ki naj bi povežala vse pristaše slovenskih razumnikov in le nekaj duhovnikov. Med zadnjimi moramo omeniti posebno rajnega patra Kazimirja Zakrajška. Vendar glavno delo je ostalo na Mirkovih ramenih. Mnogokrat, ko ni bilo denarja, za plačilo tiska za tekočo številko, ja gospod Geratič sam posegel v žep in poravnal račun iz svojih skromnih dohodkov. Majhen je bil takrat krog, ki je podpiral slovensko državno idejo. Še manjše pa je bilo število, ki je finančno podprlo novi list. Med pristaši ni bilo mecenov, in mnogi, ki se danes s ponosom prištevajo k slovenski državni ideji, so takrat s pomilovanjem zrlji na novi listi, če niso celo pripadali večini, ki ga je označila za muho enodnevni. Ozki krog sodelavcev in podpornikov, posebno pa Mirko Geratič, niso nikoli podvomili v končno zmago slovenske državne ideje. Zato se je tudi Mirko Geratič ves posvetil listu in neomejno vstrajal ob njem tako, da je lahko prebredel težave prvih let. Zato je pa srebrni jubilej Slovenske države tudi jubilej spoštljivega priznanja Geratičeve poštvovalnosti.

To je le nekaj skromnih misli napisanih za srebrni jubilej Slovenske države v spomin na osebe, ki so igrale zgodovinsko vlogo ob njenem nastanku. Slovenski državci in sedanjemu uredniku Vladimírju Maukodu pa kličemó še na mnoga leta.

B.C. Novak

OB 25-LETNICI LISTA

SLOVENSKA DRŽAVA

izražajo

WASHINKTONSKI PRIJATELJI

tega najstarejšega in doslednega glasnika slovenske državne misli

ISKRENE ČESTITKE IN NAJBOLJŠE ŽELJE!

ONTARIO

Ministry of Community and Social Services

Dragi g. Mauko! Okt. 7. 1974

Tisti, ki so prišli v deželo, katere jezik, družbena struktura in vrednote se znatno razlikujejo, je bil etnični tisk v Kanadi vodnik, učitelj in prijatelj pri njihovih prvih poskusnih stopnjah v tujem okolju.

Razen tega je omogočal novim Kanadčanom ohranjati stare vezi in obenem krepiti nove, ko prispevajo svoje talente in sposobnosti za dobrobit vseh Kanadčanov.

Napori Ministrstva za občestva ter družbene služnosti streme — enako kot vaš — za obogatitje in izboljšanje kakovosti življenja za vse ljudi v Ontariju. V tem duhu toplo pozdravljam Vas, Vaše pomočnike in Vaše bralce.

S spoštovanjem
Rene Brunelle
Minister

ONTARIO

Provincial Secretary for Resources Development

Dragi g. Mauko! Okt. 4. 1974

Z velikim veseljem izreklam prisrčne čestitke ob priliki 25. obletnice izhajanja Slovenske države.

Vaš časopis je prinašal zanimive novice in članke, ki so obravnavali različna področja, za svoje številne bralce v dobi 25. let. Želim vam, da nadaljujete z uspešnim izdajanjem Slovenske države tudi v bodočnosti.

Vse najželje!
S spoštovanjem
Allan Grossman,
Minister

ONTARIO

Ministry of Industry and Tourism

Ministrovo sporočilo "Slovenski Državi".

Z velikim veseljem se pridružujem kot minister za industrijo in turizem ostalim kolegom, da vam izrazim v imenu province Ontario čestitke za 25 letno službo vašim bralcem.

Kot mesečna publikacija Slovenske narodne zveze v Kanadi je prispevala Slovenska država zelo veliko h kulturni obogatitvi življenja v Ontariju ter s tem krepila našo kanadsko svojstvenost.

Ob tej pomembni priliki, ko slavite plodno četrto stoletje na področju publicistike, izražam osebne pozdrave vsem vašim bralcem in vam želim polnega uspeha pri izpolnjevanju te zahtevne vloge.

Vaš
Claude Bennett,
Minister

ONTARIO

Zakonodajna Zbornica

7. oktobra 1974.

Slovenska Država,
1115. Bay St., Toronto, Ont.

Spoštovani:
Veseli me, da lahko izrečem čestitke Slovenski Državi ob 25-letnici izhajanja.

Skozi večino tega časa sem imel osebno možnost čitati njene strani in izrekam vsem, ki so povezani z izdajanjem iste, da je to res dober list. Uredniku g. Valdimírju Mauko pa izrekam osebne čestitke.

Želim izreči vsem, ki so povezani na ta ali oni način s Slovensko Državo, vse najboljše še za leta v bodočnosti.

Vaš vdani,
John Yaremko, O.C.
M.P.P. Bellwoods Okrožje

Zakonodajna Zbornica

Okt. 3. 1974

Dragi g. Mauko!

Čestitke k vašemu obeševanju svoje skupnosti v dobi 25 let! Vem, da je to zahtevalo mnogo dolgih ur trdega dela.

Izreklam svoje najboljše želje k vašemu nadaljnemu uspehu. Vaše prizadevanje naj ustvari nadaljnjih 25 let službe Vaši skupnosti. Najlepša hvala in najboljše želje vsem vašim bralcem.

George A. Nixon, M.P.P., Dovercourt.

Vaš

George A. Nixon,
M.P.M., Dovercourt

Dragi g. Mauko! Okt. 4. 1974

Ob priliki petindvajsete obletnice Slovenske države, mesečne publikacije Slovenske narodne zveze v Kanadi, izražam z velikim veseljem svoje najboljše želje za nadaljni uspeh tega prizadevanja izdajatelju, njegovim sodelavcem in bralcem.

Slovenska država, ki prinaša novice in informacije približno štiri tisoč Kanadčanom slovenskega porekla ali izvora in ki ima bralce in naročnike v vseh desetih provincah Kanade kot tudi v Angliji, Združenih državah Severne Amerike in drugih deželah, zasluži pohvalo za svoj številni pobude in napore za pospeševanje interesov večkulturnosti v Kanadi in za pomoč pri ohranjanju ponosa, ki ga morejo imeti državljani te države v svoji slovenski dediščini.

Hugh Faulkner,
Državni tajnik

The publishers of Slovenska Drzava have every reason to be proud of their achievements by celebrating the 25th anniversary of this Slovenian monthly. The untiring work of its founders and editors over the past twenty-five years has contributed greatly to the integration of Slovenian immigrants into the mainstream of Canadian life and to the evolution of a strong and dynamic Slovene community in Canada.

As Minister responsible for Multiculturalism, I would like to congratulate the publishers, the editors and the supporters of Slovenska Drzava on their achievements. Not too many people are aware of the tremendous difficulties which the ethnic press in Canada has to overcome in order to survive and appear regularly. In this light, the 25th anniversary of Slovenska Drzava and its continuous existence, is a proof of this publication's wise editorial policy, business-like management, and faithful support of its readers. I would also like to take this opportunity to thank the publishers and the editors for the whole-hearted support given to the multicultural policy, implemented by the Government since October 1971.

I trust that the 25th Anniversary will be another stimulus to the further existence of this fine Canadian Slovene periodical.

John Munro,
Minister responsible for
Multiculturalism.

Slovenska Država
646 Euclid Ave., Toronto
Dragi g. Mauko! Okt. 10. 1974

Ob priliki 25 letnice Vam pošljám čestitke in najboljše želje za nadaljni uspeh.

Vaš vdani
Donald S. MacDonald
Minister

Dragi g. Mauko! Okt. 4. 1974

Veseli sem priložnosti, da morem čestitati ob priliki 25 letnice Slovenske Države.

Ljudje mnogih dežel so izbrali Kanado za svoj dom in z njihovimi doprinosi je postala Kanada dežela snovnega blagostanja, osebne svobode in kulturne mnogolčnosti. Ta mnogolčnost ni samo tolerirana, marveč celo vzpodbujana. Združena z našimi edinstvenimi demokratičnimi ustanovami bo gotovo naredila Kanadčane najbolj srečne na svetu. Take publikacije kot je Slovenska država doprinesejo veliko k ohranitvi in krepitvi kanadskih kulturnih skupin in želim ji nepretrgan uspeh v prihodnjih letih.

Vaš
Mitchell Sharp

Dragi g. Mauko! Okt. 4. 1974

Kot voditelj opozicije in Progressivne konservativne stranke si štejem v čast, da morem izreči čestitke Slovenski državi k tej 25. obletnici njenega izhajanja.

Napori prečastitega Friderika Barga, enega prvih Slovencev, za katerega vemo, da je prišel v Kanado v 1830-ih, za objavo slovnice in slovarja očipve jezika so mu prinesli zasluženi naslov "očeta indijanskega jezika"; taka pohvala je simbol dragocenih prispevkov, ki so jih in jih še dajejo Slovenci družbenemu in kulturnemu napredku Kanade. Nobenega dvoma ni, da so igrali Slovenci važno vlogo pri razvoju in napredku Kanade kot države. Prizadevali ste si deliti svoje običaje, vere, jezik in slovstvo z vsemi Kanadčani. Ohranitev ter obogatitev teh prispevkov pomeni veliko službo nam vsem.

Moje najboljše želje slovenski skupnosti ob tej zelo važni in spomina vredni priliki.

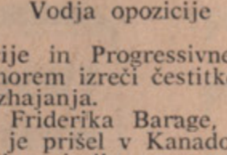
S spoštovanjem Vaš
Robert L. Stanfield

The Secretary of State for External Affairs.
Dragi g. Mauko! Okt. 3. 1974

Z veseljem izražam svoje čestitke sodelavcem in bralcem Slovenske države ob priliki 25. obletnice njenega obstoja na področju tiska. Zanimanje, ki ga kaže za ohranitvi svoje kulturne dediščine, razvidno iz izdajanja Slovenske države, bo prav gotovo nadaljevalo doprinositi k obogatitvi našega skupnega kulturnega okolja.

Vaš
Allan J. MacEachen

Svoje tople čestitke izražam Slovenski državi ob obletnici njenega 25 letnega izhajanja.

Kakovost tega lista, njegova služba bralcem ter doprinos, ki ga je nudil k graditvi boljše Kanade, so mu že zaslužili sloves spostovanja, ki si ga je res zaslužil.

Vam in po Vašim bralcem izražam moje globoko spoštovanje in najboljše želje.

Rt. Hon. John G. Diefenbaber, P.C., O.C., M.P.

Dragi g. Mauko! Okt. 11. 1974

Poslanska zbornica. Urad voditelja N.D.P.

Veselo me je, da ste se oglašili po srečanju v Oshawi in z velikim veseljem pošiljam čestitke za 25 letnico Vašega lista.

Pisem, da izrazim prisrčne čestitke izdajateljem in pisem Slovenske države ob 25 letnici Vaše važne publikacije. Kanada je srečna, da sprejema ljudi od vseh koncev sveta. Naša dežela nudi vsem kulturnim občestvom svobodo in priložnost, da obogate Kanado z ohranitvijo svojega jezika in ponosa na svoje korenine. Vaša publikacija je veliko doprinesla k temu procesu in upam, da bo mogla nadaljevati to tudi v bodočnosti.

Z najboljimi željami
J.E. Broadbent, M.P.

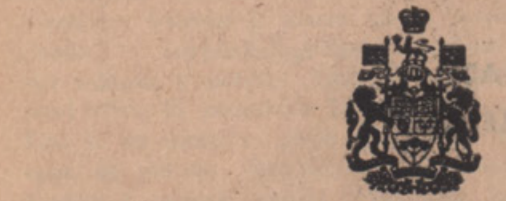

Minister of Manpower and Immigration
Urednikom in čitateljem Slovenske Države!
Čestitke k 25. obletnici Slovenske države. Želim pohvali Vaš and vaše sodelavce, Vašo nesebično predanost temu etničnemu listu za tako dolgo dobo in za nudenje take službe vašim bralcem. Dajali ste jim neprecenljive informacije o Kanadi v njih lastnem jeziku in ste jim tako olajšali razumevanje njihovo novo domovino — zlasti v prvih letih njihovega bivanja tu. Veseli me, da imam priložnost poslati svoje najboljše želje ob tej priliki uredniku in bralcem Slovenske države.

S spoštovanjem
Robert Andras

Poslanska zbornica

Dragi g. Mauko! Okt. 11. 1974

V večkulturni kanadski družbi je vloga etničnega tiska zelo važna vez med celotno kanadsko družbo in poediniimi etnično-kulturnimi skupinami.

Da je opravljala to vlogo v Kanadi 25 let Slovenska država, je vredno našega občudovanja.

Ob srebrnem jubileju izhajanja se z velikim veseljem pridružujem mnogim prijateljem in bralcem z izrazi najbolj prisrčnih čestitk ob Vaši obletnici. Ko vam izreklam priznanje za Vaše preteklo dejavnost, želim obenem izraziti svojo željo, da bi vam bilo dana nuditi še mnoga leta svojo poštvovalno službo skupnosti.

Vaš vdani
Hon. Stanley Haidasz, M.P., M.D.
Toronto—Parkdale

SLOVENSKO DRŽAVNO GIVANJE IN SLOVENCIZOMCI

Naslednji sestavek je govor prof. Vinka Logarja, predsednika SDG v Argentini na sestanku članov in prijateljev SDG v Buenos Airesu. Objavljamo ga, kot je bil tiskan v Smeri v slovensko državo, 1. 10. st. 51.

Uredništvo

Slovenski narod kot skupnost je imel vedno jasen cilj; hotel je biti svoboden in neodvisen, hotel je biti na svoji zemlji sam svoj gospodar. Obstal je po več kot tisočletnem odporu potujčevanju in borbi za svobodo. Ostal je zvest svoji veri in narodnosti. Nerazdružljiva sta mu bila vernost in slovenstvo. V veri je slovenska beseda dobila svojo moč, v krščanski omiki so se prepletale slovenske misli in slovenska kultura, v krščanstvu se je koval slovenski značaj.

S spoštovanjem gledamo na naše prednike in zgodovinske mejnike, ki jasno kažejo rast narodne zavesti, katere logičen zaljuček in cilj je popolna narodna svoboda. Te si pa po vseh žalostnih izkušnjah ne moremo predstavljati brez svoje lastne države. Slovenci v svoji lastni državi, to je tista čista slovenska zamisel, ki bi morala biti last vsakega Slovenca, vsake slovenske skupnosti, vsake organizacije. Čas in z njim izkušnje so izkivali druge zahteve, druge ideje za samostojnost in nič več hlapčevanja drugim. Gledati in delati moramo vsi plemenit vidikom: ena, t.j. združena Slovenija in to res slovenska, svobodna in neodvisna.

Ta čista slovenska zamisel pa ni privilegij Slov. Drž. Gibanja in SDG ni v nasprotju, ne v

opoziciji nobeni organizaciji in nomeni politični stranki, ki gre po poti za ciljem popolne svobode slovenskega naroda v slovenski državi.

Gotovo bodo tudi na tej poti varijante in "a priori" ne smemo odbiti in izključiti nobene. Vsako varijanto, vsako stališče pa moramo gledati iz svojega kota in to z ljubeznijo in razumevanjem. Gotovo je, da nerazumevanja, nesporazumi tudi niso neizogibni. Bodo pa precej omiljeni, to je tudi naša zgodovinska skušnjava, če se ne bomo oddaljili od temeljev krščanskih nazorov. Gotovo pa so nepotrebna in za naše delo škodljiva trpka, cinična napadanja, izlivanje zolča in strupa pri izražanju svojega mnenja ali nesoglasja. Koliko krivih sumničev in obrekovanj se izliva iz bujnih političnih fantazij, ki so skupnemu delu samo v škodo, mnogokrat nepopravljivo. Konstruktivna kritika ne ruši, ne cepi, ampak gradi.

Gotovo je, da je večina nas zdomcev podvržena asimilaciji tujine že zaradi dela in borbe za vsakdanji kruh. Ne pa samo delo, ampak še bolj življenjski materializem in duh potrošništva nas odtrgava od dela in skupnosti in za skupnost ter nas vodita v rajepljenost, ki izvira predvsem iz zapostavljanja in podcenjevanja verskih in

kulturnih vrednot v našem vsakdanjem življenju. Pri vsem tem je gotovo potrebno več ali manj napora, da se ohranijo vezi s slovensko skupnostjo. Tudi za duhovne dobrine in ideale se je treba boriti, je treba žrtvovati.

In kaj naj storimo, kaj naj dosežemo zdomski Slovenci z našim skupnim delom? Povezani po vsem svetu, vsak s svojim delom in nastopom moramo biti zdomski Slovenci kaži prst na naše brate v domovini, na domačih tleh, katerih junaštvo pod nasiljem brezbožnega komunizma občudujemo. Oni, ki so nosilci verskih in kulturnih idealov slovenskega naroda bodo kovali bodočnost svobode v svoji lastni državi. Svet, vse države jih pa morajo videti in poznati. Zato morajo biti vse potrebne veze, ki si jih njihove emigracije, ki si jih njihove zdomski Slovenci nabirajo v vseh državah, usmerjene in vpletene v težnje našega naroda, naše domovine. Ni na mestu malodušje, v katerega nas vodi misel, da smo pač igrače velesil. Ravno odočujoče velesile morajo poznati nas in naše težnje, ki sovpadajo z njihovo lastno korist. In kako nas bodo poznale, če mi sami ne bomo vplili, če mi, ki živimo v svobodnem svetu, ne bomo dvignili glasu? Naš glas v svobodnem svetu nas mora zdomske Slovence rešiti morebitne odgovornosti zamude, ki bi mogla biti usodna za narod. Preživljamo velike in nagle spremembe. Bodimo trezni in

dobno. Gre za to, da se v zadnjem času povečuje politična aktivnost reakcionarnega dela katoliške cerkve, tistega dela, ki se nikakor ne more in ne želi sprijazniti z družbenimi spremembami pri nas, predvsem ne z dejstvom, da socialistično samoupravljanje jemlje — ne le tehnokratom in birokratom vseh vrst, ampak tudi cerkvi — možnost, da bi odločala namesto človeka, da bi ga obvladovala in omejevala v njegovem svobodnem odločanju, ker je to njegova neodtujljiva samoupravna pravica in odgovornost. To je tisti del slovenske cerkve, ki zapira oči pred današnjo resničnostjo in se z nostalgijo zazira v preteklost, v kateri je skupaj z domačim ali tujim svetnim gospodom pisala sodbo slovenskemu človeku.

V takem delovanju proti vrednotam socializma in proti samoupravni sistemom je še posebej sumljivo tako imenovano ognjiščarsko gibanje, vzpostavljanje nekakšne katoliške akcije, elitne laične organizacije stražarjev in mladev, ki jih dobro pobnamo iz Rožmanove preteklosti kot šole, iz katere so rastle s pomočjo okupatorja klerofašistični zaupniki, tvorci in kvas bele garde. Povedati moramo na današnjem zboru, da takšne aktivnosti ne bomo dovolili.

Z vsemi sredstvi bomo preprečili, da bi se v socialistični samoupravni družbi pojavil in organiziral kakršenkoli samostojen center političnega odločanja v imenu ljudi. Tudi cerkev tu ne more imeti nobenih privilegijev. To lahko rečemo z mirno vestjo, saj tudi partija in država pri nas ne moreta odločati izven ter v imenu samoupravno organiziranega delovnega ljudstva.

Prepričani smo, da se bo večina poštenih duhovnikov, selotno slovensko duhovniško društvo ter velika večina religioznejših delovnih ljudi uprla takim težnjam in poskusom klerikalne dejavnosti v prepričanju, da škoduje svobodnemu verskemu življenju in temeljnim verskim interesom cerkve same.

Osvobodilna fronta in narodno-osvobodilna fronta je bila praktičen dokaz, da religioznost ne more biti ovira za sodelovanje v boju za narodov obstoj in njegovo socialno osvoboditev. Celotna graditev socialistične samoupravne družbe z velikimi napori in odpovedovan-

jem delovnih ljudi je samo trajno potrdila to resnico in hkrati pokazala, kje je razlog za poraz tistih, ki so v želji za

gospodovanjem ali pa v svoji ideološki slepoti sami prerežali vezi s svojim ljudstvom in pristali na tleh nacionalne izdaje".

...V Argentine je umrl č.g. Janko Mernik, salezijski duhovnik, ustanovitelj in dolgoletni ravnatelj Slovincem dobro znanega Atena Don Bosco v Ramos Mejia. Bil je velik prijatelj našega gibanja, ki je svoje ustanke imelo najprej v salezijskem zavodu, še pod predsedstvom rajnaga prof. Jožeta Keslerja, pezeje pa v Mernikovem Ateneu. Bliznji rojak velikega slovenskega voditelja dr. Antona Korosca, se je g. Mernik oklenil ideje slovenske države, ko je ta pričela poganjati korenine med Slovenci. Po večletnem zdravljenju doma se je že popolnoma slep in hrom vrnil v svojo novo domovino, kjer je pred meseci v krogu prijateljev obhajal svojo šestdesetletnico. Kmalu potem ga je Stvarnik rešil trpljenja in ga poklical v večno domovino. Vse svoje življenje je zvesto služil svojemu stanu in slovenskim zdomcem v Argentini. Za njegovo delo naj ga Bog bogato poplača in naj mu bo lahka tuja zemlja, ki je sprejela njegovo izmučeno telo.

• V svoji vsakoletni čestitki kanadski centrali kreditnih zvez NACCU je predsednik vlade Pierre Elliott Trudeau naglasil, da igrajo kreditne zveze veliko vlogo zlasti v dobi inflacije ne samo doma, marveč tudi v deželah razvoja, ker navajajo ljudi na samopomoč. Samopomoč v teh deželah je mnogo bolj važna kot pa omejena pomoč, ki jo morejo nuditi neposredno industrializirane države. Mednarodni dan kreditnih zvez se letos praznuje 17. oktobra.

OB 25. OBLETNICI
širjenja ideje slovenske samostojnosti
DR. JOZE PLANNINŠIČ IN DRUŽINA
pošiljajo najiskrenejša voščila in želja za še nadaljino uspešno delovanje za uresničenje naše državne samobitnosti, naših suverenih
"Nebes pod Triglavom"

**ISKRENE ČESTITKE K 25 LETNICI
USPEŠNEGA KULTURNO — POLITIČNEGA
DELA ZA SUVERENOST
SLOVENSKEGA NARODA**

Peter Urbanc, Javni Notar
Dr. Karel Žužek

KOMPAS EXPRESS
Potniška Agencija
635 Bloor St. W.
Toronto M6G 1K8 Tel. 534-8891

UBA TRADING CO. LTD.
Wholesale Grocers, Tobacconists, Confectionery
& Foreign Importers
300 Dwight Ave. Toronto 14, Ont. Phone 252-2246, 252-2247
Toronto Oct. 1, 1974

Slovenian National Federation Of Canada
SLOVENSKA DRŽAVA
1115 Bay St. Toronto 5, Ont.
Att. Mr. V. Mauko — Editor
Dear Mr. Mauko:
We are pleased to extend our sincere congratulations on the occasion of the 25th anniversary of the publication of your paper SLOVENSKA DRŽAVA. Would you be so kind as to convey to the Editors, Publisher and your readers the warmest wishes of success, and the realization of ideals of yours, your ethno-cultural group in Canada and Slovenian Nation in Slovenia.
Sincerely yours
I. Boyko
Assistant Gen. Manager

PRED NOVIMI NAPADI NA CERKEV?: „SPET SE RAZRAŠČA PLEVEL KLERIKALIZMA“

"Delo", uradno glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva, kot se imenuje množična organizacija Zveze komunistov SR Slovenije je 10. septembra 1974 objavilo pod gornjim naslovom govor predsednika republiške konference Socialistične zveze Slovenije Mitje Ribičiča, ki ga je imel na "zborovanju aktivistov OF" na Stavbah pri Litli.

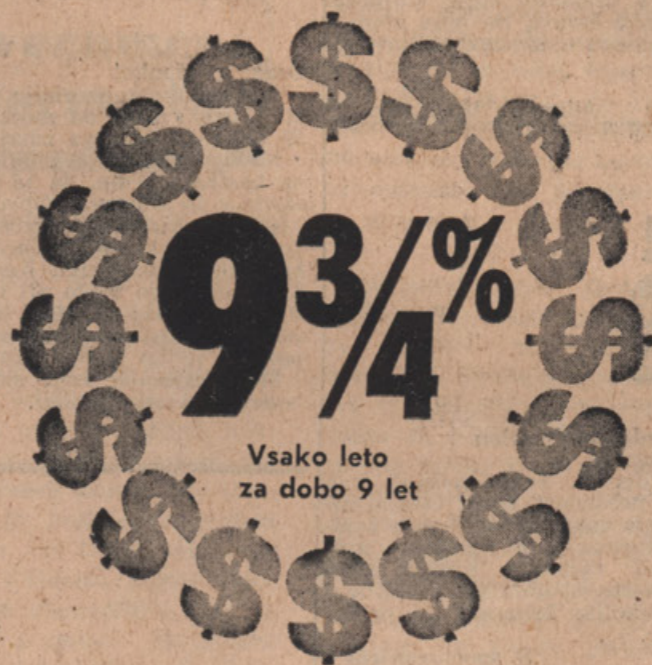
Govor je vreden temeljitega branja, ker odkriva, kako se komunisti še vedno ne čutijo trdne po skoraj 30 letih svoje vlade v Sloveniji. "Klerikalizem" jim ne da miru, boje se, da jim bo "klerikalni zmaj" požrl pridobljene osvobodilne boje". Takole je Mitja Ribičič besedoval: (Objavljamo ponatis tega Ribičičevega govora).

"Med velike pridobitve naše revolucije in pozitivno izkušnjo, ki je dala dragocene rezultate tudi na bivšem litijemskem okrožju lahko štejemo dejstvo, da smo v času narodno-osvobodilne borbe uspeli vključiti v Osvobodilno fronto delovne ljudi in občane ne glede na njihov svetovni nazor, da so tudi verniki znotraj Osvobodilne fronte požrtvovalno izvrševali skupno zastavljene naloge in akcije. To je skozi ves čas okupacije preprečevalo, da bi se kakorkoli mogel razmahniti v teh krajih belogardizem, ta največja plesen na družbenem telesu naroda, povzročujoč večjo škodo in žrtve kot sovražne ofenzive okupatorja. Iz moravškega primera pred koncem vojne pa se tudi čujemo, da lahko v hipu, zaradi naše politične odsotnosti in nebudnosti, zbeha in zavede za kratek čas, sicer naše partizanstvu predano prebivalstvo tujia in sovražna belogardistična propaganda, združena z nasilno teroristično akcijo okupatorja in njegovih hlapcev.

O tem govorim vsled tega, ker je na naši njivi ponovno pričel razraščati plevel najrazličnejših sort klerikalizma ter imamo celo nekaj primerov ozviljanja belogardistične dediščine. Nič nimanjo proti temu, da vzporedno z gospodarskim in kulturnim napredkom slovenske družbe, tudi rimo-katoliška cerkev prenavlja versko aktivnost ali modernizira svoje versko delo. Pri nas sta cerkev in verniki svobodna. Njuna svoboda je kot svoboda vseh institucij in delovnih ljudi v naši družbi omejena le z enakimi pravicami in svobodščinami drugih ter z interesi socialistične skupnosti, ki so opredeljeni z ustavo.

Takšna stališča naše social-

BUY NEW CANADA SAVINGS BONDS

Vsako leto
za dobo 9 let

- POPOLNOMA ZAVAROVANI
- PLAČAJO DOBRE PROCENTE

PO KANADSKI VLADI
LETO ZA LETOM

- VNOVČLJIVI VŠAK ČAS ZA
POLNO LIČNO VREDNOST 5
PROCENTI

The Federal Government considers Multiculturalism an integral part of Canadian society and therefore a cornerstone of real and lasting Canadian unity based on mutual respect and understanding.

I was fortunate to grow up in a community which is rich in cultural and linguistic diversity. The riding of Hamilton—East, which I am proud to represent, is composed heavily of people who came here from many lands.

The structure of the Multicultural Programme has been under study since my appointment as Minister. Because of the inter-relationships involved in the Department of the Secretary of State, together with a regional support staff, it would be wasteful to remove the Multiculturalism Programme from where it is presently located.

Finally, I want to make it clear that I am proud to be the Minister of Multiculturalism in a country which today, perhaps as no other, is an example to the world of many living, working democracies in one nation.

SOVJETSKA STRATEGIJA NA BALKANU

Dvojni številka revije Problems of Communism (julij—avgust 1974) prinaša članek Johna C. Campbella: Sovjetska strategija na Balkanu.

SSSR — JUGOSLAVIJA

Kot osnovno potezo odnosa Sovjetov do Jugoslavije označi avtor — čakanje. Zgodovinski potek medsebojnih odnosov po prelomu med Stalinom in Titom 1. 1948 označi, kot sam pravi, poenostavljeno, pa ne netočno, kot nihanje med skrajnostima popolnega sodelovanja in popolnega nasprotovanja.

Ker so Sovjeti poudarjali mirno sožitje in so si prizadevali za sporazum z Zahadno Nemčijo, so raje izbrali taktiko popuščanja namesto direktnega pritiska na Jugoslavijo.

Po obisku so ponehali medsebojni naradi v tisku in drugih obveščevalnih sredstvih in povečala se je gospodarska izmenjava s Sovjeti in z drugimi sovjetskimi sateliti.

Gospodarske in "nacionalistične" težave v Jugoslaviji so "tolmačili" v Moskvi kot dokaz, da je bila revizionistična smer v Jugoslaviji zmotna. Z zadovoljstvom so tudi opazovali, kako je začel Tito "revizionirati", t.j. vzpostavljati bolj ortodokсно marsistično (v moskovski interpretaciji) stališče o vlogi partije v državi.

SEKRETAR DRŽAVE NAZNANJA VELIKE SPREMEMBE V ZAKONU ZA DRŽAVLJANSTVO

OTTAWA. — Sekretar Države J. Hugh Faulkner je danes v Parlamentu uvedel zakonski predlog s katerim bo zakonodaja državljanstvu bolj pravična, logična in združljiva.

Po novem zakonu je tudi doba usposobljenosti za prijavljanje za državljanstvo skrajšana od pet let na tri leta. To velja za vse kandidate ne glede na zakonski odnos z kakim državljanom.

Novi zakon daje tudi sodnikom za državljanstvo odgovornost za overovitev vseh prošelj za dobitvev, zadrževanje, obnovu ali odpoved državljanstva.

Sodniki tudi lahko priporočijo Ministru ali pa Guvernerskemu Svetu da napravi izjeme. Na primer, v novem zakonu ni oprostive glede znanja jezika za ženo ali za starejše osebe, vendar minister lahko izpusti to zahtevo iz sočustva.

Pod novi zakonodajo imajo pravico, da obnovijo državljanstvo bivši državljani, ki so bili sprejeti za stalno bivanje in so

živeli v tej deželi za dobo enega leta. Žene, ki so izgubile državljanstvo pred letom 1947, ga zopet lahko dobijo avtomatično, ako to željo sporoče Ministru.

Otroci, ki se rodijo zunaj dežele, če so zakonski ali nezakonski, imajo pravico do državljanstva od enega ali drugega od roditeljev. Za prvo generacijo je državljanstvo avtomatično, za drugo generacijo se pa zahteva samo izjava, pred 28 letom starosti, za zadrževanje državljanstva in dokaz bistenega stika z Kanado.

Novi zakon priznava stanje "Komonveltskega državljanja" vsem državljanom drugih dežel Komonvelta, ne glede na to

KAJ MORA PLAČATI SLOVENIJA DRŽAVNI VLADI V BEOGRADU

Iz rednih proračunskih sredstev bo Slovenija morala plačati 340 milijard dinarjev.

Izven proračuna pa bo morala prispevati: Za odplačilo inozemskih dolgov Narodne banke Jugoslavije 21. milijard dinarjev; za odplačilo dolgov Jugoslovanske investicijske banke 4 milijarde 800 milijonov dinarjev; stroške eza najetja posojila 100 milijonov dolarjev ki bodo znašali 720 milijonov dinarjev, za posojilo za gradnjo proge Belgrad — Bar in jadransko magistralo 1 milijardo, 100 milijonov dinarjev. Poleg tega bo plačala tudi za nadaljne proračune stroške proge Belgrad

če sa ali niso Britanski podložniki. S tem bo zakon varoval pravice in prednosti, ki jih imajo podložniki ali državljani Komonvelta po federalnih in provinicialnih zakonih.

Po predloženem zakonu je polnoletna starost znižana od 21 na 18 let, kar je starost federalne osamosvojitve. Ta ukrep dopušča mladim vseljencem, 18 ali več let stari, da zaprosijo za državljanstvo neodvisno od svojih staršev.

Z odstranjenjem mnogih krivic in ovir, ki so obstajale pod prejšnjo zakonodajo, novi zakon bo gotovo spodbujal pridobitev državljanstva. Ta spodbuda je nadaljevanje politike "rasprostrenja", ki jo vodi Sekretarjat za Državo in preko katerega so bile prejšnje leto razširjene službe in postopki izven sodišča, odprti novi uradi v stilu trgovin z izlobo, ki so opri izven uradnih ur, in ustanovitev premičnih skupin za registracijo kandidatov v krajih kjer živijo in kjer so zaposleni.

lomatski službi na Zapadu, so bile v mnogih primerih potisnjene v ozadje. Tito sam je spustil več tirad proti gostoljubnosti, ki jo uživajo na Zapadu protisocialistične sile, kot tudi proti obveščevalnim sredstvom, čes da potvarjajo dogodke v Jugoslaviji (n. pr. reakcija zapadnih intelektualcev proti omejevanju svobode ščin v Jugoslaviji).

Sovjeti so očitno mnonja, da je najboljša pot podpirati "reformiranega" Tita in tiste, ki bi jim on izročil vodstvo države po smrti. Če bi prehod ne bil miren, jim je še vedno odprta možnost direktne intervencije. Kljub temu, da vztraja uradna politika Jugoslavije na svoji interni ideološki neodvisnosti kot tudi na neodvisnosti v zunanji politiki, se večajo napadi na Zapad. Osebe, ki so bile izpostavljene vzgoji ali dip-

• Cilji Mednarodnega leta žena v Kanadi so:

pospeševati enakost med moškimi in ženskami; informirati in vzgajati splošno publiko o spreminjajočih se pogledih na vlogo žen v družbi; končati zapostavljanje žen na vseh področjih življenja; opozarjati žene v Kanadi na možnosti poklica, ki so jim dane; povečati število žen, ki zavzemajo važne položaje v vladi in gospodarstvu; priznanje odgovornosti žen za gospodarski, družbeni in kulturni razvoj Kanade.

ONTARIO Government Information

Za mnoge ljudi je most med nekdanjim in novim domom "Ontario Welcome House" ("Ontarijski dom dobrodošlosti"), poseben mnogo-jezični center, ki nudi najrazličnejše uslužnosti priselencem in popotnikom. Uradno odprt od decembra 1973, ta način vaše Ontarijsko vlade daje možnost, da je čim več uslužnosti pod eno streho, ki lahko pomagajo vseljencem, ki prispejo v metropolo Toronto.

Usluznosti "Ontario Welcome House" vključujejo: iskanje zaposlitve, pripravljane vsebin, prevodov in ovrednotenje diplom in obrtnih dokumentov, pomoč pri

Novonaseljenci večkrat hočejo pomoč pri iskanju dela, nakupu hiše in potrebi po prijateljih.

Tu so stvari, ki jih nudimo v Ontario, da ti vse to najdejo.

izpolnitvi tiskovin za zdravstveno zavarovanje, družinske doklade, številko socialnega zavarovanja, vselitvene obrazce za pripeljanje vaših sorodnikov v Kanado in kakršnekoli druge probleme, ki stojte nasproti novonaseljenju vključno naselitev in hišna naselitev. Dnevno učenje angleščine (na razpolago je soba za majhne otroke staršev — "nursery", — ki se uče angleščine v domu dobrodošlosti), brezplačna oblačila dobe tisti, ki jih potrebujejo.

Ce se napatiš v "dom dobrodošlosti" (Welcome House), vzemite Spadina autobus (via Queen's Quay 77) proti jugu in izstopite na York ulici. Ce pa pridete s

podzemeljsko, izstopite na Union postaji in prestopite na Spadina (Queen's Quay 77) autobus na oglu Bay in gront ulice. Izstopite na 8. York ulici pri Harbour ulici. Lahko pa tudi greste peš od union postaje proti zahodu do York ulice in po njej proti jugu.

Odprto od ponedeljka do petka od 9 dopoldne do 9 zvečer, "Open House" ("Odprta hiša") z vročo kavo ob sobotah od 10 dopoldne do 5 popoldne v večji jedilnici. Vsi dobrodošli. Tel.: 965-3021. Ministry of Community and Social Services Citizenship Branch Rene Brunelle—Minister

Government of Ontario William G. Davis, Premier

Slovak World Congress 4. King St., West, Toronto, Ont. Okt. 1. 1974 Ker se zavedam žrtve, idealizma in trdega dela, ki je potrebno za izdajanje in urejevanje etničnega lista, uporabljam 25 obletnico Slovenske države, da Vam izrazim ne samo običajna voščila, marveč tudi občudovanje Vaše vztrajnosti, patriotizma in predanosti borbi Slovencev za svobodo, demokracijo in neodvisnost.

Ob priliki 25 obletnice Slovenske države želimo izraziti najboljšje želje Vašemu listu, Slovenski narodni zvezi in Vam osebno. Vesel sem, da sem bil povezan z Vami ne samo v Vašem svojstvu kot urednikom Slovenske države, ampak tudi v Vaši dejavnosti kot predsednikom Ontarijske zveze etničnega tiska in Kanadske zveze etničnega tiska. Mnogi med nami smo Vam globoko hvaležni za Vaše napore za razumevanje, medsebojno sodelovanje in enotnost vseh etničnih skupin in vseh etničnih skupin.

Canadian Scene, 2 College St., Toronto Okt. 4. 1974 Dragi g. Mauko! Člani sveta direktorjev Canadian Scene žele izraziti ob priliki 25 obletnice Slovenske države svoje priznanje za Vašo neprecenljivo prispevanje kanadskemu občestvu.

SPOROČIO: Tik ob zaključku te številke, je urednik dobil tipkano voščilo, — ne podpisano, — le tipkano z imenom nepoznanca, s poštnim žigom iz Kleinburga, kraja severno od Toronta. Vsled izvirnosti in anonimnosti ga objavljamo! —Urednik.

OB OBLETNICI "SLOVENSKE DRŽAVE"

Iskrene čestitke, k 25. letnici, o no; to je vse premalo. Za našo Slovensko državo, za naš novi dom, za naš novi svobodni rojstni kraj so takšna voščila preskromna.

Ljubezni, — kdo se jo ne spominja. Ljubezni do matere, staršev, družine. Ljubezni do vere, do Boga, — ali naše prve ljubezni do sočloveka. Kaj pomeni, ko imaš tako čuden občutek v svoji notranjosti, ko se ti prijazno dekle nasmeji. Kako lepa ja ljubezni, ko fant le od daleč ogleduje dekle, je zaljubljen od smrti, — medolzna ljubezni, polna sanj, sladka in grenka, prijetna in boleča. Nikoli ne spregovoriš z dekletom in si tudi ne želiš tega. Vse kar delaš je v tvoji duši, polniš jo s svojo domišljijo, s svojo ljubeznijo.

In potem se zaljubiš in ljubezni se vrača. Vse toplota, — na tisoče besed izgovorjenih, — delaš načrte, ustvarjaš si nov svet. Odmikaš se — in postavljaš si svoje zavetišče. Zavarovati si hočeš vso lepoto. Svojo bodočnost hočeš imeti mirno. Govoriš in poslušas, — deliš in sprejemas. Svetlejši postane življenje vse bolj razumljivo! Ljubezni spremeni ljudi! Ljubezni naredi iz deklice lepoto, — govor spremeni v petje, — težave v veselje!

In vso to ljubezni bi rad poklonil za naso mlado, Slovensko državo.

Naj vedo sosedje, da jo ljubimo, da si jo bomo zgradili, jo ogradili in varovali! Naj vedo vsi, da je to naša ljubezni, ki bo vedno rastle in trajala večno! Ljubezni bo tudi premagala vse težave! Naša država bo naš dom! — Mladi dom!

Delali bomo, — ustvarjali, kot si ustvarjata dva, ki se imata rada! Preko vseh težav bomo šli z veseljem, saj bomo delali za sebe, — za naše bodoče, — za ponos!

In zdaj naj voščim: Vso ljubezni za našo "Slovensko Državo". Ob tej priliki še Bog daj našemu uredniku "Slovenske Države" g. Vladimiru Mauku še mnogo let v plačilo za vso požrtvovalnost, delo in trud, ki ga vlaga dan za dnem, — leto za letom v ta list, — v to idejo. —Jože

DRAGI G. JOZE (NEZNANEC)! Hvala Vam za tople besede, ki bi gotovo vsakemu uredniku pomenile več, kot kakršnokoli plačilo. Isto pomenijo tudi meni. Rad bi Vam segel v roko in se zahvalil! Naj te besede na tem mestu opravijo to delo!

OB 25. LETNICI čestita "VAPAA SANA PRESS LTD" 400. Queen Street West Toronto, Ont. M5V 2A6

Ob 25-letnici čestita. CARL VIPAVEC SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR The Simpson Towers 401 Bay St. Suite 2000 - EM. 4-4004

The City of Toronto
David Crombie, Mayor

October 15, 1974.

Mr. V. Mauko,
Editor and Business Manager,
Slovenian National Federation of Canada,
"Slovenska Država",
1115 Bay Street,
Toronto, Ontario.

Dear Mr. Mauko:-

I would like to take this opportunity to congratulate you and your staff on the 25th Anniversary of your Publication "Slovenska Država".

I am well aware of the contribution your Publication has made to its many readers throughout the City of Toronto.

I would like to extend best wishes to you, your staff and your readers. Wishing you many more successful years of continued service to the community, I am

Sincerely yours,

David Crombie

Mayor.

City Hall, Toronto M5H 2N2, Canada. (416) 367-7001

Mesto Toronto

Dragi g. Mauko!
Z veseljem uporabljam to priliko, da čestitam Vam in Vašim sodelavcem k 25 obletnici Vašega lista Slovenska država. Dobro se zavedam, koliko je prispeval Vaš list svojim številnim bralcem v mestu Toronto. Zelim izraziti svoje najboljše želje Vam, Vašim sodelavcem in Vašim bralcem. Zelec Vam še mnogo let nepretrgane službe skupnosti, ostajam Vaš vdani.

Vaš vdani
David Crombie
Mayor

Mesto Toronto

Dragi g. Mauko!
Dejansko je velik uspeh, na katerega morejo biti urednik in njegovi sodelavci upravičeno ponosni, kadar doseže kak list svojo petindvajsetletnico kot je to dočakala Slovenska država. Zelim čestitati uredniku, g. Mauku, kot tudi vsem njegovim sodelavcem, k njihovim odličnim naporom in storilnosti, ki so jih vložili v napredek in rast Slovenske države. Toda zasluga za dolgo življenje Slovenske države ne pripada samo ljudem, ki jo izdajajo. Zasluga velja tudi sredini, ki je zvesto podpirala Slovensko državo. Petindvajsetletnica lista dokazuje zgovorno, da Slovenci kot celota spoštujejo in ohranjajo svojo slovensko dediščino. Kanada potrebuje take vrste ponos, kakor ga kažejo Slovenci do svojih navad in izročil, ker ta bogatijo in poglobljajo značaj Kanade. To prispeva k raznolikosti, ki zopet dodaja k slovesu Kanade kot zanimivi mešanici kultur. Tako zelim ponovno izraziti svoja prisrčna in iskrena voščila Slovenski državi. Naj izhaja še prihodnjih 25 let in več.

S spoštovanjem
William Boytchuk
Alderman Ward 1

Mesto Toronto

Dragi g. Mauko!
Letos bo slavila Slovenska narodna zveza srebrno obletnico izdajanja svojega glasila Slovenska država. To je gotovo ponosen trenutek tako za Zvezo in posebej za njenega urednika in poslovodjo. Kot priseljencec priseljenih staršev dobro cenim vlogo, ki jo igrajo etnični časopisi pri omogočanju priseljencem, da poženejo močne in zdrave korenine v adoptiranih deželah. Zelo dvomim, da bi nam priseljencem uspelo vključiti se tako dobro v Kanado, kot smo se v večini, če ne bi bilo etničnih organizacij in etničnih časopisov, ki so zrasli, da nas pozdravijo in nam pomagajo v naši novi domovini. Vaš časopis in Zveza sta bila še posebej uspešna pri nalogi voditi in pomagati Slovencem vseh verskih in političnih prepričanj v tej deželi. Z velikim veseljem Vam zato čestitam ob 25 letnici Vašega obstoja in upam, da boste doživeli v bodočnosti še mnogo uspešnih let.

Vaš
George Ben
Alderman Ward 4

Mesto Toronto

Bralcem Slovenske države in vsem, ki so pomagali pri njenem izdajanju in razpošiljanju v teh 25 letih, ki so pripeljala do te obletnice, želim izraziti najboljše želje za nadaljni uspeh ter iskreno priznanje za pomemben prispevek, ki ste ga Vi vsi doprinesli slovenskemu občestvu in skupnosti celotne Kanade.

Vaš vdani
William L. Archer
Alderman

IZ PAVLIHE

LISTA ZA... IN PROTI

Ker v našem podjetju ne vemo, kdo pije in kdo plača, sem se napil, da se vsaj nekaj ve! Oče je imel tri sinove: dva sta bila pametna, tretji pa je delal z glavo.

Nekateri mečejo namesto peska v oči kar besede.

Vsak si kuje svoje srečo najraje na glavi najbližnjega.

Z užitek bi poslali kaj k hudiču, če bi vedeli, kaj je pravzaprav največji hudič.

V razpravi z močnejšim je bolje menjati temo kot zobe.

Iz obupa nad človekom smo se spravili na urejanje okolja.

Iz leta v leto se veča potrošnja kave in s tem naša budnost.

Zakaj pri Vas tako proslavljate prvi april? Zato, ker je to edini dan v letu, ko se lahko postavimo, da delamo z dobičkom.

Ustavna pravica naj ne bo več odvisna od strica.

Nekateri zato nič nimajo, ker razsipavajo, da bi dokazali, koliko imajo.

Nekateri ostajajo večno mladi: do pozne starosti ponavljajo mladostne napake.

Zaradi peska, ki mi ga nekateri mečejo v oči, vedno jasneje vidim.

Boril se je za prostor na soncu in postavili so ga na cesto.

Sivi lasje so lahko tudi posledica pogostega pranja možganov.

Moti me, da se bolje plačani rezultati dela še vedno ne dajo merit.

Ce želiš dobro službo, moraš poznati dva tuja jezika ali enega direktorja.

Odmiranje države je odvisno tudi od požrešnosti posameznikov.

Motil ga je vestni hrup, zato je odprl radio na ves glas.

Kdor hoče biti velik, mora biti pogosto tudi precej nizek.

Dobrih gorovnikov je vse več, dobrih poslušalcev pa vse manj.

Naj le vsakdo odloča, toda vsaka sprememba v našem predlogu je nemogoča!

Poznam ljudi, ki so se zaradi svojega dobrega položaja poslabšali.

Tudi brici lahko vsakogar potegnejo za nos in so za svoje delo plačani.

Ne hvali osla, da vleče kakor koj, ker bo sicer postal domišljav kot svinja.

Na zveza, ali kakor jih imenujejo v Quebecu "caisse populaire"—ljudska banka, še vedno deluje, ima pa seveda novo stavbo in njene vloge so že dolgo presegle milijon dolarjev.

Višek sreče je, če nimaš tistega, česar nošes.

Namesto tečajne liste valut bi bila zanimiva tudi lista novih cen.

Saj ne živimo dražje, ampak bolj kvalitetno.

Kdor je pri delitvi zadnji, je gotovo nekje drugje prvi.

Ne hvali boga pred vragom.

Ce že veš, v katerem grmu tiči zajec, še ne veš, če ni morda zaščiten.

Mnogi gostinci nam pripravljajo topel sprejem — to se pozna predvsem pri pivu.

Slepici se najhitreje zaljubijo na prvi pogled.

Od obleke dela človeka samo globok žep.

Ce hočeš zlesti na konja, moraš najprej jahati ljudi.

Pisatelji in govorniki uporabljajo besede, le da morajo biti pisatelji obvezno pismeni.

Nekateri bi radi plačilo za minulo delo, čeprav so dozdaj samo govorili.

Sodeč po vožnji zapirajo sedaj norce namesto v norišnice kar v avtomobile.

Preganjamo negativne družbene pojave, tatovi pa kar naprej kradejo.

Dajte Bogu, kar je božjega, cesarju kar je cesarjevega, ljudem pa nekaj bolj človeškega.

Zgodovina je neizčrpna: vsak si vzame svojo resnico, pa jih ima še vedno cel kup na zalogi.

Priznavamo napake — ne priznamo pa, da smo jih zakrivali.

Umazanica spoznaš po tem, da vsa čistilna sredstva porabi za druge.

Ce v veliki glavi manjka kolešček, potem je to velika luknja.

Manjši je človek, večje kompromise mora delati.

Ljudje so čudni: pozimi si želijo vročine, poleti hladovine — vedno pa čimveš zavetja.

Vsak upravičeni bogataš svoj vikend hvali, vsak neupravičeni bogataš pa svojega kritizira.

Ni vedno nujno, da bi moralo biti samo drugače — moralo bi biti tudi boljše.

Pri narodnih pesmih in političnih tovarnah nikoli ne vemo, kdo je avtor.

Mnogi razpisi za službe so kot poroke: objavljajo jih, ko je že vse urejeno.

Ljudje tulijo, cene pa gredo svojo pot.

O delitvi dohodka odloča večina — zato ni čudno, da imajo ponekod najboljše dohodke v administraciji.

Višek sreče je, če nimaš tistega, česar nošes.

Namesto tečajne liste valut bi bila zanimiva tudi lista novih cen.

Saj ne živimo dražje, ampak bolj kvalitetno.

Kdor je pri delitvi zadnji, je gotovo nekje drugje prvi.

Ne hvali boga pred vragom.

● Kanadska pošta bo izdala v letu 1975 znamko s sliko Alfonza Desjardinesa, ki je ustanovil pred 75 leti prvo kreditno zdruzo na severno-amerškem kontinentu — 6. decembra 1900 v Levisu, ki je sedaj predmestje mesta Quebec. Njegova kredit-

na zveza, ali kakor jih imenujejo v Quebecu "caisse populaire"—ljudska banka, še vedno deluje, ima pa seveda novo stavbo in njene vloge so že dolgo presegle milijon dolarjev.

ZA 25. LETNICO ČESTITA

PLATNAR BROS.

PLUMBING & HEATING CONTRACTORS LTD

Metro licence No. 176

20 Dodington Dr. Toronto 18
Tel. 255-6019 255-6406

PODJETJE

EUROPEAN NATURAL PRODUCTS

51 Devondale Ave. Willowdale, Ont. — Telef. 221-6166
(blizu Bathurst & Finch)

vam prinaša iz Evrope naravna in važna HRANILNA DOPOLNILA in ZDRAVILA: CVETLIČNI PRAH, MATIČNO MLECKO (ROYAL JELLY), NARAVNA ZDRAVILA za razne bolezni, kot so revmatizem, isias, rinitis, sinusitis, hay-fever, ledvične, jetrne in žolčne ter želodčne bolezni itd. — Rastlinske čaje — Tonika — Ekstrakte: ginsenga, omela, gloga itd. SEDIŠPORAL za pomirjenje živcev iz baldrijana kava-kava, vit. B itd. MALTOFERROCHIN (železno vino) — in mnogo drugega. GOVORIMO SLOVENSKI. Pišite nam za cenik in prospekt.

Za 25 obletnico
izdajanja
lista
"Slovenska Država"
čestita

"Slovenija" Meat and Delicatessen

2409 Dundas St. W., Toronto LE. 5-8946
Se še nadalje priporoča lastnica J. Zalar

ZA SREBRNI JUBILEJ ČESTITA

Mesarija in klobasičarna

DERMASTJA

—Na razpolago imamo vse vrste svežega in doma prekajenega mesa, kranjske klobase, vse vrste domačih salam, šunk itd. Dobite tudi bučno olje, kisló zelje, repo, radensko slatino itd. — Dostavlja brezplačno — Trgovina z živili! Prostor za parkiranje! — Se priporogamo! Sprejemamo naročila iz cele Kanade in pošiljamo C.O.D.

192—194 Augusta Ave., Toronto 2B, Ont.
366-2165

CARIE

CARE's nutritious meals help 25 million children of all colours to a brighter healthier future. Send your dollars to...

CARE Canada, Dept. 4, 63 Sparks St., Ottawa K1P 5A6

ARE YOU A BLOOD DONOR?

SLOVENSKI DAN V CHICAGU

V soboto dne 2. novembra se bo vršil v veliki sveto-stefanski dvorani, 1835 W. 22nd Place, tradicionalni Slovenski Dan v proslavo 24 letnice slovenskih oddaj na radiju in 56 letnice slovenske neodvisnosti izpod Austrije dne 29. oktobra 1918.

Čikaški župan Richard J. Daley in ilinoiski guverner Walker sta proglasila Slovenski dan za mesto in državo. Mestna zbornica je soglasno odobrila resolucijo, katero je predložil naš svetnik alderman Marzullo. Kongresnica sedmega okrožja, kamor spada osrednja slovenska naselbina, Hon. Cardiss Collins je v CONGRESSIONAL RECORDS, dne 16. oktobra na strani E6558 objavila njene pripombe v amerškem kongresu v zvezi s to proslavo. Kongresnica omenja težko zgodovino Slovencev in njihovo trdno voljo do obstanka. Povdarila je, da so Slovenci mnogo doprinesli k ameriški in svetovni zgodovini in napredku. Omenja, da smo Slovenci imeli prvo tiskano knjigo od vseh slovanskih narodov, dalje omenja rojaka Marka Kapua, ki je obvestil Evropo, da California ni otok, kakor so takrat splošno mislili. Dalje svetovno znane matematičarje 18-tega stoletja Jurija Cega in izumitelja poštnega znamke Lovrenca Koširja.

Daljši paragraf posveča apostolu Indijancev, Frideriki Baraga ter omenja vse tri slovenske kongresnike: Johna Blatnika (Minn.), Filipa Ruppe (Mich.) in Joe Skubitzo (Kans.), kakor tudi biv. guv. in senatorja Franka Lavška ter Ludvika Andolška, poverjenika za civil service. Kongresnica nato imenuje vse odbornike in direktorje Slovenskega Radio Kluba in jim čestita k njihovu važnemu delovanju.

Večer slovenskega slavlja se bo pričel ob osmi uri s ameriško in slovensko himno, nakar bo Gospodična Slovenskega dne, ljubka Cathy Karner

prečitala županovo proklamacijo. Letošnje slovensko odlikovanje bo prejel poznani Baragovec, Joseph Gregorič, ki si je stekel ogromno zaslug za publiciranje Baragovega dela med angleško govorečimi in je gotovo med pionirje čikaške slovenske naselbine, saj je bil med prvimi ministranti slovarne Sv. Stefana. Inž. Gregorič je tudi so-ustanovitelj Baragove Zveze. Odlikovanje mu bo izročil g. Fred Orehek od čikaške Tribune.

Za plesno razvedrilo bo igral priljubljeni slovenski orkester Joe Cvek in njegov ansambel, ki se je proslavil, ne samo kot odlični predvajalec naših domačih viž, ampak je tudi poznan kot menda prvi orkester, ki igra slovensko ljudsko mašo in je tako doprinesel novi pristni slovenski ljudski element v slovensko cerkveno glasbo. Tega večera bodo naše narodne pesmi peli z njim tudi pevci iz Eveleth, Minn.

Domačega prigrizka tudi ne bo manjkalo ter bo to prilika, da se rojaki od blizu in daleč zberemo v prijetni slovenski družbi in obnovimo stara prijateljstva ter navežemo nova. Lepo vabljeni!

Dr. Ludvik Leskovar

V zadržanih trgovinah COPRIX v Quebecu so uvedli posebno službo za člane — informacijsko službo, ki opozarja kupce, v kateri kombinaciji prevelike zmešnjave zavojev in škatej dobé največ blaga s amega za svoj denar. V enem primeru so opozorili n. pr., da gre 43c od cene za plastično posodo, v drugem na dejstvo, da sta imela dva zaboja, ki sta bila enako velika, dokaj različno težo vsebine; eden je bil skoraj enkrat lažji. Čeprav je bila cena nekoliko nižja, bi kupec vendar plačal znatno več za isto vsebino kot v drugem zaboju, ki je bil mnogo težji zaradi večje količine blaga.

Msgr. dr. Jožef Jagodic

umrl

18 sept. l.l. je v bolnišnici v Lienzu ob Dravi na Tirolskem umrl msgr. dr. Jožef Jagodic.

Julija meseca ga je zadela težka kap kateri je tudi podlegel. Pokopan je bil 20. sept. v župnijski Leisach kjer je bil župnik. Pokopal ga je ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Pokojnik je bil tajnik nadškofa dr. A.B. Jegliča. Napisal je spominsko knjigo o življenju tega velikega slovenskega škofa. Za časa škofovanja dr. Gregorija Rožmana je bil škofijski kancler. Lani je objaval zlatomnašni jubilej. Ko je nešteto slovenskih protikomunistov moralo zapustiti slovensko zemljo, bil dr. Jože Jagodic imenovan za papeževega delegata. Njemu so bili rodrejeni vsi katoliški duhovniki begunci v Austriji. Obiskoval je begunska taborišča in tam delil duhovno tolažbo in birmoral otroke. Ko sem pričel taborišču Peggez ob Dravi okvirju Kmetijske šole na pobudo učencev samih izdajati mesečnik "Lepša bodočnost" in pozneje v Spittlatu ob Dravi mesečnik "V nove zarje", me je g. msgr. Jagodic vzpodbujal, ko je videl, da so bili nekateri pri takozv. "Vodstvu" proti. "Ne smete popustiti", mi je rekel ob neki priliki. In pozneje, ko me je sedaj že tudi pokojni msgr. Škerbec pri vohodu v taborišče v Spittlatu grdo napadel, ker nisem vedno soglašal s metodami dološenih krogov, me je vzel v zaščito. Od župnika Jerneja Hafnerja je zvedel za dogodek. Zahteval je od msgr. Škerbea, da so opraviči. Ta se je res "opravičil" tako, da je v zadnjem stavku pisma dodal: "Pazite, da tudi Vi ne boste enkrat sedeli na zatožni klopi pred narodnim sodiščem"... Naj blagi msgr. Jagodic počiva v tuji zemlji v miru božjem. M.G.

Ob 25 letnici naše čestitke
ALBION GLASS CO. LTD.
 1770 Albion Rd. Rexdale 749-2777
 SLOVENSKA STEKLARNA
 ZELI VSEM STRANKAM IN ZNANCEM
 Lastnik: Frank Vlahovič

Hrvati v ZDA so poživali politično aktivnost za Neodvisno Hratsko

Titova leta ter znatni pritisk Sovjetov na sedanje razmere v Jugoslaviji, ki je usmerjen na zagotovitev, da ne bi prišlo po Titovi smrti do zmage neortodoksnih marksistov, so povzročili večjo dejavnost hrvatskih politikov v ZDA. Njihova teza je, da bi mogle ZDA preprečiti vojno v Jugoslaviji, če bi javno izjavile, da podpirajo stremljenja po ustanovitvi Neodvisne Hrvatske in bi Sovjeti zaradi političnih razlogov (predvsem za dostop do severno-ameriške tehnike, za katero so n. pr. pri-

stali na neovirano izseljevanje iz SSSR 60.000 oseb letos, prvenstveno Judov) ne upali odločneje intervenirati. Vlada ZDA je seveda gluha za take predloge, toda Hrvatoma je uspelo je, da so prišli njihovi predlogi v javnost. Kljub nasprotnim izjavam vladnih predstavnikov hrvatski politiki še niso obupali, da jim bo uspelo prepričati predsednika Forda in Kissingerja, da je Neodvisna Hrvatska v najboljšem interesu ZDA samih.

Believe It or Not!

3 SEPARATE CHURCHES BUILT CLOSE TOGETHER NEAR Bischofsmais, Bavaria, AND ALL DEDICATED TO ST. HERMAN, WERE BUILT BY 3 BROTHERS NAMED HERMAN WHO COULD NOT AGREE ON THE BEST DESIGN

A CLOCK MADE IN ENGLAND IN 1691, DIVIDED THE DAY AND NIGHT INTO 10 HOURS EACH

EMPEROR KAO TSU II of China SURVIVED COUNTLESS ENEMY ATTACKS IN BATTLE, ONLY TO DIE IN A PAROXYSM OF RAGE OVER AN INSULT FROM KING LEAO OF THE TARTARS CONTAINED IN A LETTER (1662)

Za srebrni jubilej čestita

zdravnica

DR. IVA PRAPROTNIK-MIHIC
 15 RONCESVALLES AVE., TORONTO 156
 (blizu križišča Queen St.)
 Tel.: 535-4659.

Ob 25 letnici lista čestita

JOZE POGACAR - REALTOR

Member of Toronto Real Estate Board
 57 Anderson Ave. Toronto 7, Ont. 489-8331

Ob 25 letnici lista čestita

TIROLER
 (pod Bloorom)
 na 1115 Bay St., Toronto
 Imamo Dining lounge licence under the liquor licence act. Postrežemo vam tudi z izbranimi vini iz Slovenije. in taverna

ČESTITKE K SREBRNEMU JUBILEJU

SESTAR STUDIO
 ATELJE ZA UMETNISO FOTOGRAFIJO
 Se toplo priporoča za vaš obisk
 524 BLOOR ST. W., TORONTO Tel: 535-7926

ZA 25. OBLETNICO LISTA ČESTITA

ANTON'S MEAT MARKET

ANTON BAVDEK

PRVA SLOVENSKA MESARIJA V TORONTU

Imamo vedno sveže, okusno prekajeno meso, krvavice in klobase. Posebnosti: "nadevani želodci". Če pripravljate gostije, bankete ali slično, se priporočamo.

Na zalogi bučno olje in Radenska slatina.

Dostavljamo na dom brezplačno. Po zelo ugodnih cenah vam napolnimo hladilnike.

633 VAUGHAN RD. NA VOGALU OAKWOODA, TORONTO, ONTARIO TEL. 783-0423 in 783-0312

HRUŠČOV SE SPOMINJA - TESTAMENT

(Objavljamo nadaljevanje in konec Spominov, ki jih je Nikita Hruščov pred svojo smrtjo diktiliral na magnetofonski trak. . .)

Bilace bo v Hruščevih spominih zmanj iskal objektivne in celotne zgodovine sovjetskih zunanje-političnih odnosov po drugi svetovni vojni. Pač pa Hruščov precej pove o svojem stališču in stališču drugih sovjetskih voditeljev do zunanje politike, Sovjetska politika do Poljske je en tak primer. "Rečeno je bilo — pripoveduje Hruščov v svojih spominih — da je bil začasni komite, predhodnik vojvode poljske vlade, ustanovljen na pobudo poljskega naroda; v resnici pa je sestavo komiteja odobrilo naše vodstvo, se pravi Stalin, ker je bil ustanovljen na našem ozemlju in bi bil brez naše pomoči popolnoma brez moči." — Hruščov navaja običajne sovjetske razloge za čakanje sovjetskih čet pred Varšavo, medtem ko so nacisti pobijali poljske borce za svobodo v mestu. Vendar pa brez olepšavanja opisuje ozadje volitev, poslušajoč se takratnega poljskega dovtpa: "Kakšna volilna skrinjica pa je to? Notri vržeš Mikolajczyka in ven pride Gomulka". In smisel tega dovtpa — pripoveduje Hruščov — je odsevala resnico, se pravi, da volitve niso bile objektivne.

Glebe Jugoslavije pa Hruščov pravi, da je popolnoma prepričan, da bi Stalin v času, ko se je Tito uprl zahtevam Moskve, vojaško interveniral, če bi Sovjetska zveza mejila na Jugoslavijo. — Hruščovove izjave o odnosih Moskve z Gomulko so tudi zanimive. Po njegovem je Gomulka padel v nemilost pri stalinistih, ker ni hotel organizirati kolektivnih kmetij. "In mislim, pravi Hruščov, da je Gomulka ukrepal pravilno, ker je danes poljsko kmetijstvo v dobrem stanju." — Ko ko Poljaki leta 1956 vrnili oblast Gomulki, jim je sovjetsko vodstvo zagrozilo z vojaško akcijo. "Če danes pogledam nazaj — pravi

Hruščov — se mi zdi, da smo bili preveč vročekrvni". In kako spretno zna Hruščov zatajiti resnico postane jasno, ko se mu je Gomulka pritožil, da se sovjetske čete pomikajo proti Varšavi. "Jasno — pripoveduje Hruščov v svojih spominih — da sem se moral izogniti direktnemu odgovoru. Rekel sem, da mora biti napaka, da je prejel napačne informacije". Pač pa pokojni sovjetski voditelj trdi, da je v letih ki so sledila prišel do zaključka, da bi morale biti sovjetske čete umaknjene iz vseh tujih držav. "Mimogojda Hruščov — ne moremo voditi propagande za miroljubno sožitje in nevmešavanje istočasno pa pošiljati oborožene sile v druge države. Na tako propagando utegne svet gledati z nezaupanjem". — Urednik Hruščovih spominov meni, da je to jasno kritiziranje Leonida Brežnjeva in sovjetske zasedbe Češkoslovaške leta 1968. — Nikita Hruščov tudi ne kaže veliko potrpljenja s kitajsko kulturno revolucijo in z vodstvom Mao Tse Tungja. "Kar se mene tiče — pravi — ni na Mao Tse Tungu ničesar nadnaravnega; Obnaša se kot lunatik in obrača vso državo na glavo". — Hruščov sicer ni povedal veliko novega o sovjetsko-kitajskem mejnem konfliktu in zaostrih odnosov med obema državama pač pa trdi, da v času njegovega vodstva ni ena ne druga stran dovolila pranja umazane perila v javnosti. Za vojno na Bližnjem vzhodu leta 1967 pa Hruščov pripisuje znaten del krivde Sovjetski zvezi. "Z ozirom na naš vpliv na Nasserja, in našo zmogljivost pritiska na Egipt, bi morali Egipčanom prepričati njihovo boja željnost. Menim, da ima za to več krivde naša vojska, kot pa naša diplomacija". — Hruščovovo mnenje o ameriških voditeljih je prav tako zgovorno. Za pred-

Gora se zvija v popadkih . . .

V Jugoslaviji so odkrili novanvanje podtalne komunistične stranke, ki je bila pod direktno kontrolo Moskve in se je pripravljala na prevzem oblasti po Titovi smrti. Tito sam je zahteval "exemplarično kaznen". 32 oseb v Srbiji in Črni gori so sicer obsodili, toda najstrožja kazen je bila 14 let zapora. Vse grožnje proti sovjetskim, češko-slovaškim in madzarskim diplomatom, ki so bili zapleteni v zadevo, pa so splahnele v nič. Pač pa so zopet zaprli Mihajlova. Ta mora biti Sovjetom trn v peti, ker mora vedno znova v ječo, kadar hoče Tito pomiriti Sovjete.

sednika Trumana pravi, da je bil agresiven mož, za Esienhowerja, da je bil preveč pod vplivom svojega zunanega ministra Johna Fosterja Dullesa, ki je bil agresiven človek ter imel "telesen odpor" do Sovjetske zveze. Za bivšega predsednika Nixona pravi, da je mož reakcionarnih naziranj, toda Nixonov obisk v času upokojitve ga je zelo ganil. Pač pa Hruščovova verzija vrhunškega sestanka s predsednikom Kennedyjem na Dunaju, problema Berlina in kubanske krize, ostaja nespremenjena. Hruščov nikjer ne prizna, da so rakete, ki jih je poslal na Kubo in jih moral umakniti, prispevale k njegovemu padcu. Vendar pa Kennedyja opisuje kot "bolj inteligentnega, kot so bili predsedniki pred njim" ter pravi, da je imel pravilno razumavanje svetovnega položaja in resničen odpor do vojne. — Ob zaključku svojih spominov Hruščov ne more zatajiti praznine zadnjih dni. "Po letih viharne politične dejavnosti je življenje upokojenca čisto tu-robnost in včasih — pravi pokojni Nikita Hruščov — ne vem, kaj bi počel s samim seboj".

Akademski svoboda v Jugoslaviji

CAUT Bulletin, glasilo knadnske zveze univerzitetnih učiteljev je ponatisnil v oktobrski številki članek, **The Repression at Belgrade University**, ki so ga napisali izvedenci, ki so po izjavi profesorjev Noama Chomskega (M.I.T.) in Roberta Cohena (Boston U.) dobro poučeni o razmerah na beograjski univerzi in je bil najprej objavljen v The New York Review of Books.

Članek nudi precej podroben pregled razvoja humanističnega in praktično orientiranega dela intelektualcev v Jugoslaviji. Posebno močna skupina se je oblikovala na filozofski fakulteti v Beogradu: Mihajlo Marković, Ljubomir Tadić, Svetozar Stojanović, Zaga Pesić, Miladin Životić, Dragoljub Mićunović, Nebojša Popov in Triva Indjić. Po uvedbi strožjega režima, ki je okrmil mnoge prejšnje svoboščine ter odstavil monog vodilnih komunistov, med njimi tudi voditelja Lige komunistov v Srbiji Marka Nekežića, je partija zahtevala, da odstavi fakulteta teh osem profesorjev (petim so odvzeli potne liste; na fakulteti so našli skrite mikrofone; deli že objavljenih del so bili konfiscirani; več sotrudnikov revije Praxis je bilo obsojenih na zaporne kazni). Ker so se zavzeli zanje mnogi svetovni znanstveniki, je organizirala partija drugačen napad: Izposlovala je spremembe v vseučiliški zakonodaji. Profesorji sedaj potrebujejo poleg strokovne kvalifikacije še politično zanesljivost. Spremenili so tudi sestavo univerzitetnih svetov — prej so bili člani samo profesorji in študentje, sedaj "dogovor samoupravljanja" pa določa, da imenuje člane sveta tudi republiška vlada. Sprva so se vse fakultete upirale kriteriju, da mora vseučiliški profesor sprejeti marksizem in aktivno podpirati politiko Lige komunistov v svojih predavan-

NOVE BOŽIČNE VOŠČILNICE

Liga Slovenskih Amerikancev Inc. je izdala 7 različnih božičnih voščilnic: Podoba slovenskih jaslic iz 18. stoletja, Slovenski šopek, Božična zveza, Mati in dete, Slovenska krajina s cerkvijo, Mir in Marija z Jezusom.

K bogati izbiri so prispevali slovenski slikarji in umetniki: Bogdan Grom, Zdravko Pfeifer, dr. Hugo Velker, Jože Vodlan, George Žebot in Mirko Zupančič.

Prepričani smo, da tako svojih in motivov bogatih slovenskih božičnih voščilnic še niste imeli v rokah. Priporočamo vam, da si jih nabavite čimprej!

V prodaji so pri Mariji Pomagaj na Manning ulici in pri Brezmadežni v New Torontu, (12 kom. v škatli za \$3.—.)

• **Če hočete vedeti, kako skušajo in le prepogosto tudi uspejo varati potrošnike, berite pravkar izdano knjigo: Walter Steward, Hard to Swallow.** V Kanadi lahko zahtevate od krajevne javne knjižnice, da knjigo naroči in si jo potem lahko izposodite.

• **Leto 1975 je bilo razglašeno za mednarodno leto žena.** Kanada bo gostila mednarodni seminar, ki ga bo organizirala OZN od 4. do 17. septembra 1975 v Ottawi in na katerem bo sodelovala po dosedanjih prijavah 31 držav.

jih in publikacijah, toda pod pritiskom so sprejeli ta določila vsi, razen filozofske fakultete. Z grožnjami, da ji bo vlada odrekla vse finančne vire, se je končno tudi filozofska fakulteta uklonila.

Članek konča s pozivom svetovni javnosti, zlasti znanstvenikom, naj podpro borbo za akademsko svobodo na beograjski filozofski fakulteti s protesti in apeli na politično vodstvo Jugoslavije, ki je s temi ukrepi pokopalo svojo lastno ideologijo o samoupravljanju in socialistični demokraciji.

Iskrene čestitke "Slovenski Državi"

ob njeni

25 letnici želi

DR. SLAVA BRATINA

ZAHVALA UREDNIKA

Ob srebnem jubileju "S.D." se zahvaljujem vsem podpornikom in sodelavcem za sodelovanje s prošnjo, da listu stojte še v naprej ob strani. Dopisniki iz krajevnih naselbin opravljajo važno nalogo, ko za zanamce zapisujejo posamezne dogodke, ki so že šli mimo nas. Morda se kdaj najde zgodovinar tu med nami, ali tam preko morja, ki bo s pozitivnimi načrti brskal po zapiskih, arhivi in listih, ki bo študiral begunsko in izseljeniško Slovenijo. Hvala vsem!

Posebna zahvala gre pisecem člankov in študij, brez katerih list ne bi bil zanimiv. Tudi njim priskrba zahvala s prošnjo, da tudi v bodoče sodelujejo in da stojte listu trdno ob strani. Zahvala pa gre tudi oglaševalcem in naročnikom, brez katerih lista, lahko rečemo, ne bi bilo. Rad bi se zahvalil še posebej vsem tistim sodelavcem, ki vsa leta, ob izidu lista, po večerih, brezplačno opravljajo delo listovega ekspedita — zavijanje in naslavljanje lista za pošto. Tega tihega in važnega dela skoraj ni opaziti, pa list toliko zavisi od njihove dobre volje in dela.

Rad bi ob tem važnem mejniku popisal vse, kar so posamezni uredniki storili in žrtvovali za izboljšanje in življenje lista, pa nam prostor žal tega ne dopušča. Vsaj omeniti mi je vse mogoče. Začetne ledine je oral neutrudljivi prvi urednik v Chicagu g. Mirko Geratč, in pred preselitvijo v Toronto sta bila še gg. polkovnik Palčič in dr. Lujo Leskovar. V Kanadi pa je dolga leta nosil levji de-

lež in se njegova roka pozna še danes v vseh številkah prvotni glavni urednik prof. dr. Rudolf Čuješ iz Antigonisha (N.Sc.) ter urednika dr. A. Kuk in g. Janez Cerar. Prav tako gre zahvala obstoječemu uredniškemu odboru. Ob pogledu na opravljeno delo, vsem — priskrba zahvala!

O težavah, ki so zvezane z izdajanjem vsakega manjšega etničnega lista v Kanadi nočem govoriti. Niso malenkostne in — polno jih je. Rad bi pribil le eno dejstvo. Bilo bi prav, da bi se prav vsi Slovenci in Slovenke v Kanadi — in širšem svetu — zavedali, da je obstoj lista prav tako važen, kot obstoj kake prepotrebne organizacije. Za tak obstoj pa — normalno — samo idealizem ni dovolj! Zavedati se moramo prav vsi, da bi s pomočjo nas vseh list res lahko postal večji, zanimivejši in lepši. Saj ne opravljamo samo kulturno-političnega dela!

Zavedati se moramo, da je list vez med nami, in da kot tak zavisi od podpore vseh — v obliki naročnine. Seveda, samo naročnina ni dovolj.

Zato kličem vsem, ki prav razumejo te besede, da darujejo ob tem srebnem jubileju v tiskovni sklad S.D. — in da s tem nadaljujejo tudi v bodoče. Tako bomo vsi soudeleženi pri delu za ohranjanje naše materine besede v tujem svetu in tako tudi na svojski način pomagali bratom in sestram tam preko morja . . . v nebesih pod Triglavom!"

V.M. urednik

Za 25. letnico lista čestita

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

Janeza E. Kreka,

ki je edini zavod vseh Slovencev v Torontu in okolici. Na hranilne vloge plačuje višje obresti kot banke in daje osebna in hipotekna posojila (mortgage) pod ugodnejšimi pogoji kot drugi denarni zavodi in finančne družbe. Slovenska hranilnica in posojilnica zavaruje na lastne stroške hranilne vloge, osebna in hipotekna posojila (mortgage) za slučaj smrti. Posluje v lastni hiši na 646 Euclid Avenue, blizu slovenske cerkve, pet dni v tednu.

V SKUPNOSTI IN ZAJEMNOSTI JE MOČ!

SLOVENSKA HRANILNICA in POSOJILNICA

646 EUCLID AVENUE, TORONTO 4, ONTARIO
Telefon: 532-4746

Pomožni urad: vsak petek zvečer (7—9 ure)
747 BROWN'S LINE, TORONTO 14, ONT.
(v sesterki hiši poleg cerkve)

